№ 115 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. פרייז 20 גראשען Lodzer Tageblat

לאדזשער טאגעבלאט

רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטריקאווער 18. טעלעפאנען: פון רעדאקציע 57, פון אדמיניסטראציע 47 || מיטוואך, ט"ז אייר תרפ"ז || 18 maja 1927 r. || צוואנציגסטער יאהרגאנג.

הלואה פון 140 טויזענד דאלאר פאר ארץ-ישראל.

קבלת-פנים פון ענגלישע הילפס-ארגאניזאציעס פאר כלל-טוער פון מזרח-אייראפא.

שלום-זיצונג פון אקציאנס-קאמיטעט.

בעשלום דורכצופיהרען די הלואה פון 140 טויזענד דאלאר. — פראטעסט געגען רדיפות אויף ציוניסטען אין סאוו.-רוסלאנד.

לאנדאן, 17. מאי (טעלעגר. דורך יט"א) אויף דער לעצטער שלום-זיצונג פון אקציאנס-קאמיטעט איז בעשלאסען געווארען דורכצופיהרען די הלואה פון 140 טויזענד דאלאר, אין הסכם מיט'ן בעשלוס פון דער עקזעקוטיווע.

דערויף איז אנגענומען געווארען א פראטעסט-רעזאלוציע געגען די פער-פאלגונגען אויף ציוניסטען אין סאוו.-רוסלאנד.

אויס'ן פארשלאג פון פראפ. ווייצמאן איז געוועהלט געווארען א קאמיסיע פון 6 פערזאן, וואס זאל דורכפיהרען אין א"י די בודזשעט-רעארגאניזאציע. אין דער קאמיסיע זענען אריין בערטאלד פייפעל און קאסטעלאנסקי פון לאנדאן, שאפיר (ירושלים), גוימאן (ניו-יארק), שאקין (מישור) און ראזענהארד (ניו-יארק).

דער פארזיצענדער לעא מאצקין האט אין זיין שלוס-רעדע אנגעוויזען, אז ז'איז נויטיג אנהויבען די ארבייט פון דאס ניי. מ'דארף זיך גרייטען צום קאנגרעס וואס וועט האבען א וויכטיגע בעדייטונג פאר דער חיי-מערדיגער ארבייט.

ד"ר האנטקע אפעלירט צו די יודען פון דער גאנצער וועלט, צו שטיצען דעם „קרן-היסוד" און „קרן-קימת".

פראפ. ווייצמאן ריהמט די אפטערוויליגע האלטונג פון די יודישע ארבייטער אין ארץ-ישראל.

נ. סאקאלאוו ווייזט אן, אז מען דארף זיך נעהמען ענערגיש ארבייטען און נישט רעדען אזוי פיל וועגען קריזיס. דאס פערגערערט די שטימונג און שאפט עפאטיע. די לעצטע בעראטונג איז געווען א גוטע התחלה.

ארץ-ישראל'דיגע ארבייטער ווילען נישט קיין שטיצע, נאר ארבייט;

חיפה, 17. מאי (טעלעגראפיש דורך יטא) דער ארבייטער-ראט האט דיינט אפגעשטעלט דאס פערטיילען שטיצע די ארבייטסלאזע. עס איז וועגען דעם צוועק-געשיקט געווארען א דעפעשע צום אקציאנס-קאמיטעט.

נייער פוילישער גענ.-קאנסול אין ירושלים אויף אנ'אודיענץ ביי לארד פלומער.

ירושלים, 17. מאי (טעלעגר. דורך יטא) דער נייער פוילישער גענעראל-קאנסול ד"ר בישצופסקי ריז אנגעקומען קיין א"י, וואו ער וועט איבערנעהמען זיין אמט. ער איז אויפגענומען געווארען אויף א ספעציעלע אודיענץ ביים לארד פלומער.

27. קאנפערענץ פון ארבייטער-רינג אין אמעריקא.

קליוולאנד, 17. מאי (טעלעגר. דורך יט"א) דא איז פארגעקומען די 27-סטע קאנפערענץ פון „ארבייטער-רינג". אין דער קאנפערענץ האבען זיך בעטייליגט עטליכע הונדערט דעלעגאטען. די לינקע עלעמענטען זענען צו דער קאנ-פערענץ נישט צוגעלאזען געווארען. די קאנפערענץ האט געעפענט ח' וויינשטיין.

צווישען די געסט איז אויך געווען ה' ערליך, דער פארשטעהער פון „בונד" אין פוילען, וואס ווייט איבער איי אמעריקא.

עס זענען אנגענומען געווארען [illegible] רייהע בעשלוסען וועגען פארשטארקען די השפעה פון ארבייטער-רינג אויף אל נעביעטען פון יודישען ארבייטער-לעבען אין אמעריקא.

א מיליאן יודען אין פוילען צופיל, זאגט ווידער אמאל גרינבוים.

לאנדאן, 17. מאי (טעלעגר. דורך יט"א) די יודישע הילפס-ארגאניזאציעס פון ענגלאנד צוזאמען מיט דער פעדעראציע פון ענגלישע יודען האבען איינגעאר-דענט א קבלת-פנים פאר די יודישע כלל-טוער פון מזרח-אייראפא, וואס האבען זיך בעטייליגט אין דער סעסיע פון אקציאנס-קאמיטעט.

דעפוטאט גרינבוים האט אין א רעדע געזאגט, אז די לאגע פון יודען אין פוילען האט זיך עטוואס פערבעסערט, אבער דאך איז זי גענוג שווער. ער האט איבערגע'חזר'ט דאס, וואס ער האט געזאגט אין אמעריקא, אז אין פוילען זענען פערהאן א מיליאן יודען צופיל, וואס מוזען עמיגרירען. די ארבייטסלאזיגקייט איז זעהר גרויס. דער איינציגער אויסוועג איז עמיגראציע קיין ארץ-ישראל, צו וואס די ענגלישע יודען דארפען מיטהעלפען.

דעפוטאט רייך איז נישט מסכים מיט גרינבוים'ען. ער זאגט, אז די פוילישע יודען זענען בירגער פון לאנד און האבען רעכט צו פאדערן פאר זיך עקזיסטענץ-מעגליכקייטען. די לאגע איז פערצווייפעלט, אבער די עמיגראציע קען א"י העט דאס פראבלעם נישט לייזען, הייל די מיטלען זענען בעגרענעצט.

סענאטאר הרב רובינשטיין גיט אפ א בעריכט פון דער קאטאסטראפאלער לאגע פון די יודען אין ווילנער קאנט. ד"ר העלער און הינדעס רעדען וועגען דער שווערער לאגע פון דער ארבייטענדער אינטעליגענץ. צום סוף רעדען די יודישע דעפוטאטען פון ענגלישען פארלאמענט, פינבערג און דייכעס, וואס זאגען: עס איז נויטיג א ברייטע קאנסטרוקטיווע ארבעט פון אלע יודען אויף דער וועלט, פאר'ן פוילישען יודענטום.

נפטר געווארען הרב ר' יוסף למדן.

ירושלים, 17. מאי (טעלעגר. דורך יטא) דא איז געשטארבען אין עלטער פון 70 יאהר איינער פון די בעדייטענדסטע פיהרער פון ארטאדאקסישען יודענטום, הרב יוסף למדן.

דער נפטר איז געווען רב אין פערשידענע קהלות פון רוסלאנד און אמעריקא. די לעצטע 35 יאהר פון זיין לעבען האט ער פערבראכט אין ארץ-ישראל.

קלאנגען וועגען א רעוואלוציע אין גריכענלאנד.

פאריז, 17 מאי (פאט די פראנ-צויזישע פרעסע ברענגט א ידיעה, אז אין גריכענלאנד איז אויסגעבראכען א רעוואלוציע. אין פארט פיריאוס אויף דער אינזעל סאמאס קומען פאר בלוטי-גע קאמפען צווישען די מאנארכיסטען און רעפובליקאנישען מיליטער.

ביז איצט איז די דאזיגע ידיעה נאך נישט פעסטגעשטעלט געווארען.

אויף היוכע אמטען אין דער סאוויעטישער ארמעע וועלען פארקומען בעדייטענדע ענדערונגען:

בערלין, 17 מאי (ספ.) די צייטונגען מעלדען פון מאסקווא, אז צוליב זינאוויעוו'ס אריסטירונג געגען צענטראל-קאמיטעט פון דער קאמוניסטישער פאר-טיי וועלען פארקומען זעהר וויכטיגע ענדערונגען אויף די העכערע אמטען אין דער סאוויעטישער ארמעע. אזוי האט זיך פערשפרייט א קלאנג, אז דער ווערט-פרעזעס פון „רעוואקאם" אונשליכט און דער אנפיהרער פון סאוויעטישען פלאט אויפ'ן באלטישען ים וויקטאראוו, וועלען בויחרע אראפ און רעמיסיע.

די פערפלייצונג אין מיסיסיפי ארביים ווייטער מ[...]ישים.

ניו-יארק, 17 מאי (א. ו.) די רעלטא פון טייך מיסיסיפי איז פער-וואנדעלט געווארען אין א גרויסע אזע-רא. די גרויסע רייז-פלאנטאציעס, וואס געפינען זיך אין יענער געגענד שטעהען איינגאנצען אונטער'ן וואסער. 3 מיליאנען מענשען זענען אפגעשניטען פון דער ארומיגער וועלט.

גענ. שיקארסקי שעף פון מ ליטער-אפטיילונג פון „גרויס פוילישען לאגער".

לעמבערג, 17 מאי (ספ.) אויפ'ן לעגיאנ:סטען צוזאמענפאהר אין לעמ-בערג איז אנגענומען געווארען א זעהר שארפע פראטעסט - רעזאלוציע געגען וואיעוואדע ד"ר גאראמיך (דער אמא-ליגער וואיעוואדע פון לאדז) און געגען גען. שיקארסקי. דער צוזאמענפאהר האט פעסטגעשטעלט, אז גען. שיקאר-סקי איז דער שעף פון דער מיליטערי-שער אבטיילונג פון „גרויס-פוילישען לאגער" און פיהרט אנ'אנטי-מלוכה'שע טעטיגקייט.

דאס היי-יעהריגע גערעטעניש וועט נישט זיין אזוי געהויבען;

די קעלט, פראסטלער און שנייען, וואס זענען געפאלען בייז האלבען מאי וועלען ברענגען גרויסע פערלוסטען אויף די פוילישע פעלדער. אמייסטען האבען פון דאזיגען וועטער געליטען די פעלדער אין ווארשאווער און לאדזער וואיע-וואדזשטוועס. דאגעגען דער פויזנער קאנט און די לובלינער וואיעוואדזשטווע האבען גארנישט געליטען.

דאס היי-יעהריגע גערעטעניש שטעהט דעריבער אין איינציגע קאנטען פון פוי-לען אונטער א פראגע-צייכען.

הינד און קעץ

האט מען געגעסען גאנץ געשמאק נישט אין האנאלולו נאר אין סאסנאוויץ.

סאסנאוויץ, 17 מאי (א.ו.) די סאסנאוויצער פאליציי האט ענטדעקט א געהיימע באנדע, וואס האט פערקויפט הינדס-פלייש צום קאכען און צו הויל-צווערקען. מיט דעם האנדעל זענען בע-שעפטיגט געווען איינציגע פאמיליעס און די באנדע האט זאגאר געהאט איינ-געארדענט א געהיימען שעכט-הויז און א יאטקע, וואו עס איז פערקויפט גע-ווארען הינדס-פלייש, פעטס און ווארשט פערשמאלצען מיט א כוסל כשר-קייט. דער האנדעל מיט'ן הינדס-פלייש איז געווען אזוי שטארק פער-שפרייט, אז בלויז אין לעצטען חודש זענען געקוילט געווארען 300 הינד און קעץ און דאס פלייש איז פערקויפט גע-ווארען אלס מעדני מלך צווישען דער בעפעלקערונג.

אלע וואס האבען טועם געווען פון דאזיגען פלייש זענען אפגעשיקט גע-ווארען צו א מעדיצינישער אונטערזו-כונג.

אכטונג בעקער-מייסטער אין לאדז,

צוליב דער שטייגערונג פון מעהל, וועלכע ווערט טייערער פון טאג צו טאג רופען מיר אלע אונזערע מיטגלידער אויף היינט מיטוואך, דעם 18-טען מאי 5 א זייגער נאכמ. צו

א דרינגענדע פערזאמלונג

קיין איין מיטגליד זאל נישט פעהלען!

די פערוואלטונג

פון בעקער-מייסטער-פעראיין.

עס קלינגט שוין אין גאנץ לאדז,

אז אלער ארט ביטעס, פאדאניעס, רעקורסען, אפעלאציעס און אלע געריכטס-פינאנס-אדמיניסטראטיווע און קאמונאלע אינסטיטוציעס ווירין אמבעסטען, אמביליגסטען און אמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביורא

„פאלאניא" אלעיא 1 מאי 7.

וויכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען ערטיילט עצות און אנווייזונגען אין אלע שטייער-אנגעלעגענהייטען דורך ה' לעאן שווייצער. — איבערזעצונגען: האנדעלס- און פריוואט-קארעספאנדענץ, קאנטראקטען. — פראטעסטירטע וועקסלען ווערען אנגענומען אויפצומאנען מיט איינענע קאסטען.

Dr. med. Feldman

פרויען-ארצט און אקושער

נעמט אן פון 6½—3½

Cegielniana 46, tel. 32-88.

Dr. med. H. LEICHTER

קאנסטאנטינער 9, רוג זאכאדניא

טעל. 49-66.

צאהן-כירורג

ספעצ. פון כירורגישע קראנקהייטען חי שטשע-קען, גומען, דושענפלעס, צאהן-פיגמולעס א.ז.וו.

נעמט אן פון 8-9½ און פון 9-8 פאר. זונטאג 11-2.

Dr. med. Braun

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און ווענערישע קראנקהייטען און מענער שוואכע.

בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (הער-אויספאל)

23 פאלודניאווא 23

טעל. 40-26

נעהמט אן פון 9—11 און פון 5—8 ד.וועגע

הסתדרות „מזרחי" לודז קילינסקא 44.

ביום א', כ' אייר (25/5) בשעה 10 בערב תערך באולם „נובא אנגלסקא" (פולורניובא 10)

הגיגת יובל נהדרה

ליום מלאת עשרים וחמש שנה לקיום הסתדרות המזרחי.

כל החברים מוזמנים לבוא ולהשתתף בשמחת חגנו זה. לקבלת כרטיסים בעד החברים יש לפנות ללשכתנו מדי יום ביומו משעה 8 בערב.

הועד.

א יונגער

פון אנשטענדיגע עלטערן מיט שול-בילדונג ווערט געזוכט אין דער רעדאקציע פון „לאדזער טאגעבלאט".

טעגליך פאקטן-זעצען

ווי אויך מיט שוואכעסטעס

St. Felczer

B. JOSKOWICZ

פאלנאצנא Północna 4 טעל. 86-4

אן געמטטעגליך פון 8—11 פריה און פון 4—6 נאכמ.

Dr. Różaner

ספעציאליסט פאר הויט-ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע.

היילונג מיט קווארץ-שטראהלען און דיאטערמיע

Dzielna 9 (Narutowicza)

טעל. 28-98.

פון 8—10, 5—8. פרויען 3—4.

Dr. med. Ludwik Rapeport

Narutowicza 25 (דזיעלנא) Tel. 44-16

ספעציאליסט פאר נירען-, בלאז- און הארן-קראנקהייטען

פראטעסט-נאטע פון די סאוויעטען צו ענגלאנד

געגען די רעוויזיעס אין דער סאוויעטישער האנדעלס-געזעלשאפט אין לאנדאן.

לאנדאן, 17 מאי (פאט) פון מאסקווא מעלדעט מען, אז די סאוויעטישע רעגירונג האט היינט איבערגעגעבן דעם ענגלישן פארטרעטער א פראטעסט-נאטע געגען דער רעוויזיע אין דער סאוויעטישער האנדעלס-געזעלשאפט ארקאס.

לאנדאן, 17 מאי (א. ח.) אין צוזאמענהאנג מיט די רעזולטאטן פון דער רעוויזיע אין דער סאוויעטישער האנדעלס-דעלעגאציע „ארקאס", האבן די פאליציי-אגענטן אנגעהויבן ארויסצופירן מאסן-רעוויזיעס אין פארשידענע געגנטן פון שטאט.

דער ענגלישער אינערן-מיניסטער האט אויסגעדריקט אנערקענונג דעם שעף פון דער לאנדאנער פאליציי צוליב די פארהאלטונגס-מיטלען, אונטער דער רעוויזיע אין „ארקאס". דער מיניסטער האט אונטערגעשטראכן, אז די רעזולטאטן פון דער רעוויזיע גיבן א באווייז, אז זי האט אנגעפירט געטוען ווערן אדורכגעפירט.

האנדעלס-בעציהונגען מיט רוסלאנד

וויל מען שוין ווידער איבעררייסן אין ענגלאנד.

לאנדאן, 17 מאי (אטע) מארגן גאבט שרייבט, אז אין די פאליטישע קרייזן איז מען איבערצייגט אין דער נויטווענדיקייט איבערצורייסן די האנדעלס-בעציהונגען מיט רוסלאנד. א בעשטימטער טייל פון דער קאנסערוואטיווער פארטיי, אויסער שוין פון לאנג אויס א דרוק אויף דער רעגירונג אין דעם האזיגן פרט. טשעמבערלען האט אבער ביז איצט נאך נישט אנגענומען קיין דעפיניטיווע שטעלונג וועגן דעם ענין.

א דירעקטאר פון דער דייטשער רייכס-באנק

שפעקולירט אויף דער בערזע און כאפט א פערדינסטעל פון 5 מיליאן אין איין טאג.

בערלין, 17 מאי (פאט) „וועלט אם מאנטאג" ברענגט א סענסאציאנעלע ידיעה, אז א דירעקטאר פון דער רייכס-באנק, וועלכער האט זיך פון דער פריוואטער דערוויסט פון אנגענומענעם בעשלוס פון באנק-פערבאנד, האט אויסגענוצט די קאטאסטראפאלע ירידה אויף דער בערזע און דורך א געוואגטער שפעקולאציע האט ער אין משך פון איין טאג ארייננעכאפט א פערדינסטעל פון 5 מיליאן מארק.

קאנטאנער ארמעע איבערגעגאנגען

צו א זיגרייכער אפענסיווע.

לאנדאן, 17 מאי (אטע) אין דער סיטואציע פון דער כינעזישער צפון-ארמעע, וועלכע האט לעצטענס איבערגעלעבט צאהלרייכע נצחונות, איז ווידער ארייגעקומען אן ענדערונג. די הויפט-ארמעע פון גען. טשאנג טסאָ-לין, איז געווארען בעדראהט.

שאנכאי, 17 מאי (פאט) האט מיטגעטיילט פון דער קאנטאנער ארמעע איז איבערגעגאנגען צו אן אפענסיווע, ווי עס ווייזט זיך ארויס, וועט דער גענעראל שעק נישט זיין פעהיג אונטערצונעמען א נייער-אקציע צווישן מיליטער פון רעוואלוציאנערן גענעראל פענג און די ארמעען פון נאנקין און האנקאו און גע- קומען צו א פערשטענדיגונג. בעררע צדדים פערפליכטען זיך צו א בעשותפות'דיגער אקציע געגען דער פעקינגער רע- גירונג.

מען ווייסט ווייטער ניט, ווי עס האלט מיט דער הלואה.

ווארשא, 17 מאי (פאט) האט פינאנץ-מיניסטעריום קאמוניקירט, אז אלע קלאנגען וועגן די אונטערהאנדלונגען מכח דער אויסלענדישער הלואה זיינען דורכאויס פאלש.

א מיליאן זלאטעס בעטרעפט דער שאדען פון דער שרפה אויפ'ן ווארשעווער מזרח-וואקזאל.

ווארשא, 17 מאי (טעלעגראפיש) ווי בעוואוסט איז מיט איינוגע טעג צוריק פארגעקומען א גרויסע שרפה אין די באהן-ווארשטאטן אויפ'ן ווארשעווער מזרח-וואקזאל. די אויספארשונג, וואס האט זיך אנגעהויבן באלד נאך דער שרפה האט זיך נאך ביז איצט נים פערענדיגט.

זעהר רעסטעלהאפט איז דער פאקט, וואס אין טאג פון דער שרפה, איז די ארבייט אין דער אבגעברענטער לאקאל נישט פערענדיגט געווארען האלב 4 און די שרפה האט זיך ערשט אנגעהויבן מיט א שעה שפעטער.

אין דער לאקאליטעט זיינען פערברענט געווארען 20 פערזאנען-וואגאנעס, דער- רונטער דער סאלאן-וואגאן פון דער באהן-דירעקציע און דער סאלאן-וואגאן פון מארשאל פילסודסקי.

מען רעכענט, אז די היזקות בעטרעפען ביז א מיליאן זל.

רעזולטאט פון די וואהלען צום שטאט-ראט אין בילגאראי.

לובלין, 17 מאי (א.וו.) די וואהלען צום שטאט-ראט אין בילגאראי האבן געגעבן פאלגענדע רעזולטאט: פפ"ס — 3 מאנדאטן, די יודישע ארבייטער-פעראיינען — 2 מאנדאטן, אגודה — 2 מאנדאטן, יודישער קלוב — 5 מאנ- דאטן, ענדעקעס — 7 מאנדאטן, די ציוניסטן האבן נישט דורכגעפיהרט קיין איין מאנדאט.

דער וועזוף שפייט שוין ווידער מיט פייער.

רוים, 17. מאי (אטע) אין די לעצטע 24 שעה האט דער וואולקאן וועזוף אנגעהויבן ארויסווארפן שפורען פון לאווע, אויף א מרחק פון עטליכע 60 קלם. האט מען געהערט ווי עס רודערט זיך עפעס אין דער טיפעניש פון וואולקאן. דער קראטער ווארפט פון זיך ארויס לאווע אין א הויך פון הונדערט מעטער. די ארומיגע בעפעלקערונג איז שטארק בעאונרוהיגט. דאס אבסערוואטאריום אויפ'ן וועזוף זאגט אבער נביאות, אז קיין צו גרויסע געפאהר וועט דאס מאל נישט זיין.

דייטשלאנד וויל האבען א שטענדיגע פערטרעטונג אין דער מאנדאט-קאמיסיע ביים פעלקער-בונד.

לאנדאן, 17. מאי (טעלעגר. דורך יט"א) דער דייטשער אויסערן-מיניס- טער שטרעזעמאן האט אין א געשפרעך מיט די ענגלישע פערשטעהער אויסגע- דריקט דעם פערלאנג, אז דייטשלאנד זאל האבען א שטענדיגע פערטרעטונג אין דער מאנדאט-קאמיסיע בעם פעלקער-בונד.

די ערד-ציטערניש אין יוגא-סלאוויען

האט געמאכט זעהר גרויסע הזיקות.

בעלגראד, 17 מאי (סס.) די זוג- סלאוו'דיגע ערד-ציטערניש האט געמאכט פיל מעהר שאדענס, ווי מען האט אין אנהויב געמיינט. די ערד-ציטערניש האט מען געפיהלט אין קראאציען, באס- ניען, סערביען און אין בעלגראד. די בעפעלקערונג האט אין טורא'דיגער פא- ניק פערלאזען די היזער. גרויסע שא- דענס זיינען געמאכט געווארען אויף דרום פון בעלגראד, אויף איין ארט זיי- נען כמעט אלע היזער איינגעפאלען. — די יוגא-סלאווישע רעגירונג האט בעשטימט א גרויסע סומע געלד אויף דרינגענדע הילף פאר די געליטענע פון דער ערד-ציטערניש. אין א שטאט, וואס ליגט 90 קלם. פון בעלגראד איז איינגע- פאלען א שפיטאל, בעגראבענדיג אונ- טער זיך 7 חולאים.

פאלשע דאלארן און פונטען פון סאוויעט-רוסלאנד.

פאריז, 17 מאי (אטע) „משיקאגא טריבון" מעלדעט אין א קארעספאנ- דענץ פון ריגע, אז דארט האבען זיך באוויזען זעהר פיל נאכגעמאכטע ענגלי- שע באנקנאטען פון 1 פונט, 5 פונט און 50 פונט. עס זיינען אויך דא פאלשע דאלאר-באנקנאטען. די פאלסיפיקאטען איז זעהר שווער צו דערקענען, ווייל זיי זיינען גוט נאכגעמאכט. די אויבענדער- מאנטע צייטונג איז חיימער מודיע, אז די לאטווישע מאכט איז שוין געפאלען אויף די שפורען, וועלכע פיהרען קיין סאוויעט-רוסלאנד, לויט דער מיינונג פון דער לאטווישער מאכט, ווערען די פאל- סיפיקאטען אויפגעארבייט אין רוסלאנד מיט'ן צוועק צו בענוצען אויף די פרא- פאגאנדע-קאסטען אין ליטע.

פייערונג ביי א גרונד-שטיין לעגונג פון א גרויסער ישיבה.

ניו-יארק, 17. מאי (טעלעגר. דורך יט"א) דא איז פארגעקומען א גרויסע פייערונג ביים לעגען דעם גרונד-שטיין פון א נייער ישיבה. אין דער פייערונג האבען זיך בעטייליגט ביז 10 טויזענד מאן. דער בנין וועט אפקאסטען 70 טוי- זענד דאלאר.

פון דער ווירטשאפטל. קאנפערענץ אין גענף.

גענף, 17. מאי (פאט) די אינדוסטריע-קאמיסיע ביי דער אינטערנאציאנא- לער ווירטשאפטליכער קאנפערענץ האט אויף דער דינסטאג'דיגער זיצונג בעהאנדעלט די פראגע וועגען ראציאנעלען סיסטעם פון דער פראדוקציע. די פארשטעהער פון דענעמארק, שוועדען, נארוועגיען און פינלאנד האבען ארייגעטראגען א געמיינזאמען פארשלאג, וועלכער ענטהאלט וועהניגער הבטחות פאר די ארבייטער, ווי דער פריערדיגער פראיעקט פון דער רעדאקציאנס-קאמיסיע. אויף דער זיצונג איז אויך ארומגערעדט געווארען די פראגע וועגען אינטערנאציאנאלע קארטעלען.

דער איטאליענישער קאנסול אין א"י

בעוואונדערט די יודישע אויפבוי-ארבייט אין לאנד.

ירושלים (יט"א) דער נייער בע- שטימטער איטאליענישער קאנסול אין ארץ ישראל ד"ר גראציא פעדראצי האט אבגעשטאטעט א וויזיט דעם רבי- הכולל יעקב מאיר. בעת'ן געשפרעך האט ד"ר פעדראצי ערקלערט, אז קיין איין איטאליענער איז נישט געגען יי- דענטום, די יודען און איטאליען זיינען פילשטענדיג גלייכבערעכטיגט און פיה- רען א פריינטליך לעבען. וואס איז שייך די ציוניסטען און זייער אויפבוי-ארבייט אין ארץ ישראל, איז זי איהם ביז זיין אנקומען אין לאנד געווען וועניג בע- קאנט. אבער איצט בעגרייפט ער שוין די ווילטיגקייט פון דער יודישער אויפבוי- ארבייט פאר'ן לאנד און פאר דער גאנ- צער וועלט. ד"ר פעדראצי רעכענט צו מאכען אין קורצען א רייזע איבער'ן לאנד כדי מיט זיינע אייגענע אויגען צו זעהען וואס די יודען האבען ביז איצט אויפגעטאן.

„היאס" ראטעוועט 14 יודישע עמיגראנטען פון דעפארטירט ווערען צוריק קיין פוילען.

פילאדעלפיא (יט"א) 14 יודי- שע אימיגראנטען, וועלכע זיינען ארייג- געשמוגעלט געווארען קיין אמעריקא פון קובא האבען געזאלט דעפארטירט ווע- רען צוריק קיין פוילען. דער פילאדעל- פיער „היאס" האט אין נאמען פון די 14 אימיגראנטען אפעלירט און וואשינג- טאן אבער אהן ערפאלג. דריי מאל האט דער „היאס" אינטערווענירט לטובת די אונגליקליכע אבער מיט דעם זעלבען טרויעריגען רעזולטאט. נאך לאנגע בע- מיהונגען איז ענדליך געלונגען צו פועל'ן אז די אימיגראנטען זאלען נישט דע- פארטירט ווערען.

„דייטשע עקשנות"

די פאריזער אויסגאבע פון דער לאנ- דאנער „דיילי מייל" האט אבגעדרוקט אזא נאטיץ אונטער דעם קעפעל „דייטשע עקשנות".

„אין פערלויף פון די לעצטע עטליכע טעג האט דער דייטשער שארזשע ד'אפער ה' ריטש דריי מאל בעזוכט דאס מיניס- טעריום פאר אויסלענדישע ענינים און אויפגענומען בעשווערען פון ה'בריאן, מען רעדט א סך וועגן דער דייטשער עקשנות צו צחינגן דאס פראנצויזישע מיניסטעריום אויפצוהעמען פערהאנדלונגען, וועלכע דארפען פיהרען צו א פערקלענערונג פון פראנצויזישען מיליטער, מען מאכט אויפ- מערקזאם, אז עס איז א גאר אונגעוועהנ- ליכע זאך, אז א שארזשע ד'אפער זאל אויפגענומען ווערען פון דעם מיניסטער אליין און אז דאס זאל געשעהן דריי מאל נאכאנאנד, האט עס זיכער פריהער נישט פאסירט".

דער דייטשער באטשאפטער אין פאריז ה' פאן העטש געפינט זיך איצט אין בערלין וואו ער ליגט זעהר שווער קראנק.

עהרען-פריז פון דער שטאדט וויען פאר א יודישען קינסטלער

וויען (י. ט. א). די קונסט-יורי האט בעשטימט דעם עהרען-פריז פון דער שטאט וויען פאר'ן יודישען מאלער לעא פערל- בערג פאר זיין בילדער אויסשטעלונג אין דער גרויסער קונסט-אויסשטעלונג אין וויענער קינסטלער-הויז.

פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

אין צוזאמענהאנג מיט די השתדלות- שע שיחות, וואס ווערען איינגעארדענט דורך דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, וועט היינטיגען שבת, דעם 21 מאי 1 נאכמיטאג אין לאקאל פון דער ארגאני- זאציע (צעגעלניאנא 4) ד"ר גליקסמאן יצחק קאצענעלסאן לעזען אויסצוגען פון זיין נייעם ווערק „קבוץ גליות". דער ארייג- גאנג צו דער פארלעזונג איז פריי.

אראפגעפאלען פון א רושטאוואניע.

(§) אויף טאגיעווסקי 1 איז פון דער רושטאוואניע אראבגעפאלען דער ארבייטער אנטאני רוטשינסקי, ספארנא 11. אין א שווערליכען צושטאנד האט איהם די פאגאטאוויע אבגעפיהרט א.ן פאזנאנסקי'ס שפיטאל.

אן אונטערגעווארפען קינד.

(§) אין טויער אויף מאגיעווסקי 11 וואו עס געפינט זיך דער אמט פון געזעלשאפטליכער אויפזיכט, איז געפונען געווארען א 2 וואכעדיג קינד פון מענ- ליכען געשלעכט.

רעמאנטען אין די שטעטישע שפיטאלען.

(ב) אויף דער לעצטער זיצונג פון געזונדהייטס-אמט איז בעשלאסען בעווא- רען אדורכצופיהרען א רעמאנט אין אלע שטעטישע שפיטעלער אמבולאטאריום.

אויטאמאטען אנצוצינדען גאסען-לאטערנס.

(ב דער מאגיסטראט האט געבראכט פון אויסלאנד אויטאמאטען אנצוצינדען די גאסען-לאטערנס.

א פרוי ציינדט אונטער דעם פאלאץ פון אנ'ארצי-ביסקופ

צוליב נקמה, וואס מ'האט זי געצווינגען צו נעמען א גט.

בוקארעסט, 17 מאי (א.וו.) אין פאלאץ פון ארצי-ביסקופ אין בוקארעשט איז אויסגעבראכען א גרויסע שרפה, וועלכע האט פערוואנדעלט דעם פרעכ- טיגען בנין אין א בארג אש. 8 בעאמטע און צוויי פאפען זיינען פערברענט גע- ווארען אויף קויל. 7 אנדערע פערזאנען האבען בעקומען זעהר שווערע בראנד- וואונדען. די רייכע ביבליאטעק זיינען איינגאנצען פערניכטעט געווארען. עס האט זיך פער- שפרייט א קלאנג, אז דעם פאלאץ האט אונטערגעצינדען א געוויסע פרוי אלס נקמה-אקט דערפאר, וואס די קירכע האט זי געצוואונגען זי זאל אפגעגט מיט'ן מאן.

צוזאמענפאהר פון „לאגער פון גרויס-פוילען" אין מזרח-גאליציען.

לעמבערג, 17 מאי ((סס.) אין סטאניסלאוואו און אין א גאנצע רייה אנדערע שטעט אין מזרח-גאליציען זיי- נען לעצטענס פארגעקומען צוזאמענפאה- רען פון די יונגערליכע מיטגלידער פון „גרויס פוילישען לאגער". אויף די צו- זאמענפאהרען איז איבערגעלייענט גע- ווארען ראמאן דמאווסקי'ס דעקלארא- ציע און עס זיינען בעשטימט געווארען די אבטיילונגען און דושעלניצאוועס פון „לאגער".

די רעכטע פרעסע וועגען די ארעסטען אין „סטראזש נאראדאווא".

דער „קורישר ווארשאווסקי" ווייזט מיט ביטערע ווערטער צוליב דעם ארעסט פון די מיטגלידער פון „סטראזש נאראדאווא" אין ווארשא. די צייטונג טרייבט, אז די גאנצע בעשולדיגונג גע- גען די „פאטריאטישע" באוובקעס שטיצט זיך אויפ'ן עדות-זאגען פון א געוויסען פאמיענטא, וועלכער איז אויס- געשלאסען געווארען פון דער „סטראזש נאראדאווא" צוליב א גנבה.

דער דאזיגער פערזאן, שרייבט די צייטונג, האט הינטער זיך א גאנץ רוי- סקעלע פערגאנגענהייט און, אז ער איז שוין איינמאל פער'משפט געווארען אויף 6 חדשים תפיסה און איצט האט ער אויך אויף זיך א פראצעס וועגען פעל- שען א משכון. אט דער דאזיגער חברה- מאן קלאגט זיך נעבער די דערמאנטע צייטונג — רעדט איצט אויס אלראם ביז אויף די ארנטליכע יונגעלייט פון „סטראזש נאראדאווא".

רבנים-וואהלען אין סאסנאוויץ.

אויסגעוועהלט דער לאמזשער רב.

סאסנאוויץ, 17 מאי (טעלעפאני- ש) היינט זיינען פארגעקומען וואהלען פון א רב. עס זיינען געווען ארויסגע- שטעלט צוויי קאנדידאטען פון „מזרחי", דער ליפנער רב בראדט, און דער לאמ- זשער רב ר' שלמה ענגעלהארדט, דעם אגודישער רעבי'נס איידעם. געוועהלט האבען די דאזיגען. דער ליפנער רב האט בעקומען 6 שטימען און דער לאמ- זשער רב — 7 שטימען. געוועהלט איז געווארען דער לאמזשער. די אנהענגער פון ליפנער רב האבען ארייגעטראגען א רעקורס אין דער ווארשעווער דזשמע.

די רעדע פון סער ווינדהעם דידס

אויף דער זיצונג פון ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט.

לאנדאן (י. ט. א.) ווי מיר האבען שוין טעלעגראפיש מיטגעטיילט, איז מיט א גרויסער רעדע אויף דער זיצונג פון אקציאנס-קאמיטעט ארויסגעטרעטען דער געוועזענער הויפט-סעקרעטאר פון ארץ- ישראל רעגירונג סער ווינדהאם דידס, וועלכער איז בעגריסט געווארען דורך דעם פרעזידענט דר. ווייצמאן. נחום סא- קאלאוו און דעם פארזיצער פון אקציאנס- קאמיטעט לעאן מאצקין. אין זיין רעדע האט סער דידס צווישען אנדערע געזאגט: „איידער איך בין ארויסגעפאהרען קיין אמעריקא אויף מיין פראפאגאנדע-רייזע לטובת דעם קרן-היסוד האב איך בעזוכט דעם לארד באלפור. ער האט מיך גע- פרעגט צי האט דער ציוניזם א בעדיי- טונג אויך פאר מענשען חוץ פון ארץ- ישראל. איך האב איהם געענטפערט: לויט מיינע ערפאהרונגען אין פוילען און אין אמעריקא איבט אויס דער ציוניזם א גרויסען איינפלוס אויסערהאלב די גרעניצען פון ארץ-ישראל. א דאנק דער ארץ-ישראל-אידעע האבען די יודישע ישובים אין פערשידענע לענדער בעקו- מען א געמיינשאפטליכען ציל, א וועג- ווייזער, אהן דער דאזיגער אידעע וואל- טען זיי פערלוירען זייער אינדיווידואלי- טעט אין זייער איינגעארדענטקייט.

עס זענען פעראהן צווישען יודען אויך אזעלכע, וואס זעהען אנ'אנדער אויסוועג: זעלבסטמארד, אסימילאציע. די גרעסטע מעהרהייט פון די יודען וויל נישט אזא לעזונג. עס איז וואהרשיינליך, אז אזא לעזונג איז נישט בעהאנדלען אויך נישט פאר נישט-יודען. עס זענען אויך דא אנדערע מעטאדען, וואס רעדען געגען אסימילאציע וואלט פערלוירען גע- באנגען דאס, וואס די יודען קענען נאך געבען דער וועלט. עס זענען מערהאן יודען, וואס גלויבען, אז זייער מיסיע איז א ריין רעליגיעזע. דאס איז אבער נישט ריכטיג און שטיצט זיך אויך א פאלשער אויפפאסונג פון דער געשיכטע".

דר. לעאן מאצקין האט געדאנקט סער דידס'ן פאר זיינע אויספיהרונגען און האט אויסגעדריקט די האפנונג, אז אויבען נאהענטען ציוניסטישען קאנגרעס אין באזעל וועט סער דידס בעגריסט ווערען אלס א גאסט.

אמעריקאנער דעלעגאטן אין פאביאניץ.

פאביאניץ (טעלעפאניש) מיט א צייט צוריק זיינען אין די צייטונגען גע- ווען נאטיצען, אז די פערטרעטער פון די שטיצע-געלדער פון דער חברה „אנשי פאביאניץ" אין ניו-יארק זיינען אנגע- קומען נישט אין ארדנונג. געלטען איז קיין פאביאניץ געקומען א דעלעגאציע פון „אנשי פאביאניץ" אין אמעריקא און דורכגעפיהרענדיג א קאנטראלע, פעסטגע- שטעלט, אז קיין שום מיסברויכען זיינען נישט געשעהן. די דעלעגאטן האבען איבערגעלאזט 200 דאלאר פאר היגע הילפס-פעראיינען און צוגעזאגט צו שי- קען נאך.

שטרייק פון שניידער-ארבייטער אין טאמאשאוו.

(ב) אין טאמאשאוו איז אויסגעבראכען א שטרייק פון די מענער-שניידער-אר- בייטער. די ארבייטער פערלאנגען די זעלבע הוספה, וואס עס האבען בעקומען די שניידער-ארבייטער אין לאדז.

לאָדזשער טאָגעבלאַט

דער רעדאַקטאָר נעהמט-אָן פון 6 ביז 7 אין אָוונט.
נישט בעשטעלטע מאַנוסקריפּטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

אַדרעס: „Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16, Skrz. poczt. 16
טעלעפאָנען: פון רעדאַקציע 57. אַדמיניסטראַציע 47.

די נייע ווענדונג
אין דער כינעזישער מלחמה.

נאָך דער גרויסער אויפמערקזאַמקייט און אונרוהיגקייט, מיט וועל-כער די גאַנצע וועלט האָט פערפאָלגט די קאַמפּען אין כינא, איז פּלוצים שטיל געוואָרען. די ידיעות, וואָס בעווייזען זיך פון צייט צו צייט פון כינע-זישען קאַמפּס-פּלאַץ רופען מעהר נישט אַרויס דעם אינטערעס און אָב-קלאַנג ווי דאָס איז געווען בסך-הכל מיט אַ חודש צוריק.

מיר פערנעהמען זיך מעהר מיט די פּראָבלעמען פון אייראָפּא, שפּע-טען מעהר אויפמערקזאַמקייט דער ווירטשאַפטס-קאָנפערענץ איז גענף, ווי די מלחמה צווישען דעם זיגער פון שאַנכאַי, גען. טשאַנג-קײַ-שעק און גען. טשאַו-סאָ-לין.

וואָס איז די סיבה דערפון?

צי איז די „נעלע געפאַהר", ווי מ'האָט בעצייכענט די רעוואָלוציע אין כינא, שוין פערבײַ? צי איז אײַנגעשטילט געוואָרען דאָס פײַער, וואָס האָט זיך צופלאַקערט בײַם אויפוואַכענדיגען כינעזישען פאָלק?

די געשעהענישען אין כינא האָבען געהאַט אַ צווייפאַכע בעדײַטונג: אַנ'אַרטיגע, אַ קאַמף פון אַ פיר הונדערט מיליאָניג פאָלק געגען זײַנע אונ-טערדריקער, געגען די אויסלענדישע קאַפּיטאַליסטען, וואָס האָבען זיך אַלײן גענומען די רעכט צו הערשען און רעגירען איבער די כינעזער, גע-נען די פּריווילעגיעס און קאָנצעסיעס פון די אויסלענדער; און אַ וועלט-בעדײַטונג, אַ קאַמף, וואָס האָט זיך אָבגעשפּילט צווישען צוויי גרויסע וועלט-כחות, וואָס זײַנען געשטאַנען אונטער די אַרמעען פון די קעמפענ-דיגע כינעזער און געפיהרט אַ דיפּלאָמאַטישען קריג וועגען דער העגעמאָ-ניע אין דער וועלט-פּאָליטיק.

ענגלאַנד זוכט שוין פון לאַנג מיטלען, ווי אַזוי צו בעסטעפען און אונשעדליך צו מאַכען סאָוויעט-רוסלאַנד. פּונקט אַזוי האָבען די סאָוויעט-ישע דיפּלאָמאַטען געזוכט מיטלען אונטערצוגראָבען דעם כח פון קאַ-פּיטאַליזם און גאַנץ בעזונדערס דעם כח פון ענגלאַנד.

זעהענדיג, אַז אין אייראָפּא איז נישט מעגליך אַרויסצורופען אַ קאָ-מוניסטישע איבערקעהרעניש, האָבען די סאָוויעטען געווענדעט זײַער גאַנ-צע אויפמערקזאַמקייט צו די געשעהענישען און ענטוויקלונג פון די אָבגע-שטאַנענע פעלקער. רוסלאַנד האָט דעריבער צוגעהאָלפען און פערשנע-לערט דעם אויפוואַכונגס-פּראָצעס פון כינעזישען פאָלק, גלויבענדיג, אַז מיט דעם אויפשטאַנד פון כינע געגען ענגלאַנד גראָבט זי אונטער דעם יסוד פון דער גאַנצער ענגלישער אימפּעריע, ווײַל אַ נצחון פון כינע וואָלט געבראַכט צו אַ רײַה אויפשטאַנדען פון אַלע פעלקער, וואָס געפינען זיך אונטער ענגלאַנד'ס ממשלה, אין דער ערשטער רײַה אָבער אין אינדיען. די סאָוויעטען האָבען אַזוי אַרום געהאָפט צו צוברעכען ענגלאַנד'ס כח, במילא דעם כח פון אַלע אייראָפּעאישע מלוכות א דאַנק דער רעוואָלוציע אין כינא.

דאָס איז געווען די סיבה, וואָס האָט צוגעגעבען די קאַמפּען אין כינע אַ וועלט-בעדײַטונג.

רוסלאַנד האָט געזאָרגט דערפאַר, אַז דער „גאָמינדאַן", די פּאַרטײַ, וואָס האָט אָנגעפיהרט מיט דער כינעזישער רעוואָלוציע, זאָל זיך געפינען אונטער איהר השפּעה, דערמיט האָט זי זיך געעפענט אַ וועג צו אפריקא און אויסטראַליען.

מיט דעם מאָמענט אָבער, ווען אין „גאָמינדאַן" האָבען זיך אָנגעהויבען רײַבונגען, ווען דער זיגער פון שאַנכאַי, גען. טשאַנג-קײַ-שעק האָט פּלוצלינג גענומען בעקעמפען און אפילו פערפאָלגען די קאָמוניסטען, האָט דער אויפשטאַנד אין כינא פערלוירען זײַן וועלט-בעדײַטונג.

אָהן אַ ספק, אַז דער אויסגאַנג פון די קאַמפּען אין כינא וועט האָבען אַ היסטאָרישע בעדײַטונג, און בײַ אַ נצחון פון די כינעזישע נאַציאָנאַליסטען וועט ענגלאַנד מוזען נעהן אויף ווײַטע הנחות, אָבער די סכנה, אַז די רע-וואָלוציע זאָל זיך בקרוב פערשפּרײַטען און אַרויסטראָגען זיך ווײַט איבער די גרעניצען פון כינא, איז פערבײַ.

דער קאַמף אין כינא טראָגט איצט אַ רײַן נאַציאָנאַלען בעדײַטונג, און דערום שענקט איצט די וועלט די געשעהענישען אין כינא ווייניגער אויפ-מערקזאַמקייט.

בן-משה.

ערשטע קאָנפערענץ פון יוד. לעהרער אין יודישען ראַיאָן.

מאָסקווא, (י.ט.א.). אין שדה-מנוחה איז פאָרגעקומען די ערשטע לעהרער-קאָנפערענץ אין יודישען ראַיאָן. אויפ'ן טאָג-אָרדנונג איז געשטאַנען די פראַגע פון קולטור אַרבייט אין נײַ-געגרינדעטען ראַיאָן. פון די בעריכטען איז געווען צו זעהן, אַז דער שול-מצב אין ראַיאָן איז זעהר אַ שלעכטער: אין גאַנצען ראַיאָן געפינען בסך-הכל פאַרהאַן איין 7-יעהריגע שול אין שדה-מנוחה, צו איין 4-יעהריגע שול אין באָבראָווי-קוט און לוואָווא און 3-יעהריגע שולען אין די נײַע ישובים פון ראַיאָן. בסך-הכל זײַנען אַרומגענומען מיט דער שול-נעץ 53 פּראָצענט פון אַלע שול-קינדער אין ראַיאָן. אין קומענדיגען לעהרער-יאָהר האָפט מען צו דערפיהרען די צאָהל קינדער ביז 75 פּראָצענט.

בעזונדערס שאַרף שטעהט די שול-פראַגע אין די נײַע ישובים. צוליב דעם מאַנגעל אין שולען האַלטען זיך אָב אַ סך איבערוואַנדערער פון אַראָפּפאָרען זייערע פאַמיליעס.

שווער איז אויך דער מצב אויף אַנ-דערע קולטור-געביטען אין ראַיאָן. אַזוי איז אויפ'ן גאַנצען ראַיאָן פאַרהאַן נישט מעהר ווי צוויי דאָרפס-הײַזער, 15 לעזע-הײַזער און 2 ביבליאָטעקען.

אַ מאָנאַרכיסט פּאַטשט מיליוקאָוו'ן אין ריגע.

אין ריגע וויילט איצט דער געוו. דעפּוטאַט פון דער רוסישער דומע און פיהרער פון דער קאַדעטישער פּאַרטײַ, פּאַוועל מיליוקאָוו.

האָגערשטאָג בעת מיליוקאָוו איז אַרויף אויף דער עסטראַדע, כדי צו לייענען זײַן פאָרלעזונג וועגען „נאַציאָנאַליזם און אינטערנאַציאָנאַליזם", איז צו איהם צוגעגאַנגען אַ יונגערמאַן פון אַ יאָהר 18 און איהם דערלאַנגט אַ בריף. אין מאָמענט, ווען מיליוקאָוו האָט זיך אונגעהויבען צו נעמען דעם בריף, האָט דער יונגערמאַן איהם דערלאַנגט אַ פּאַטש אין פּנים.

דער גאַנצער פּובליקום זאָל איז געוואָרען אַ פערציטערטער. אויף דער עסטראַדע זענען אַרויפגעשפּרונגען עטליכע יונגעלײַט, און האָבען דעם סליגאַן מכבד געווען, ווי ער האָט פערדינט. דער יונגערמאַן וואָלט גאָר אַרויס אַ לעבעדיגער, ווען עס וואָלט זיך גאָר אַרײַנגעמישט די פּאָליציי.

דער עולם איז אויפגעשטאַנען, ווי איין מאַן, און געמאַכט מיליוקאָוו'ן אָוואַציעס. אַ לעטישער סטודענט איז צוגעגאַנגען צו מיליוקאָוו'ן און האָט זיך מיט איהם צוקושט.

סיים-דעפּוטאַט מיכאַנוויצקי האָט אין נאָמען פון דער גאַנצער רוסישער בע-פעלקערונג און לעטלאַנד אויסגעדריקט פּ. מיליוקאָוו'ן זײַן בעדויערן און זײַן צאָרן געגען דעם כוליגאַן, וואָס האָט אויפגעהויבען זײַן האַנד געגען איינעם פון די אײַדעלסטע פאָרשטעהער פון דער רוסישער אינטעליגענץ.

מיליוקאָוו האָט זיך גאָר נישט פערלוירען. און אַז דער עולם האָט זיך אַביסעל בע-רוהיגט, האָט מיליוקאָוו, פאָרטזעצענדיג זײַן לעקציע, מיט ווירדיגע ווערטער אָפּ-געשאַצט די כוליגאַנישע האַנדלונג, וועל-כע בעליידיגט לחלוטין גאָר דעם געלי-טענעם, נאָר דערנידעריגט דעם אָנ-פאַלער, און יענע וואָס שטעהען הינטער איהם (און וואָס האָבען איהם געשיקט — און מוסיף פון זײַן אָרט אין פּובלי-קום — אָסקאַר גרוזענבערג).

דער כוליגאַן איז אַרעסטירט. ער הייסט ווינטאַלי פאָן אַדריקאָס, 19 יאָהר אַלט, איז אַ דײַטשער באַראָן. לעצטענס האָט ער געדינט אַלס קאָנטראָלער אויף אַ שטאָטישען אויטאָבוס.

די ריגער ליבעראַלע צײַטונגען בעצייכ-נען דעם אָנפאַל פאַר אַ כוליגאַניש-מאָנאַרכיסטישען.

אַרבייטסלאָזיגקייט אויף אוקראַינע.

מאָסקווא, (י. ט. א). צווישען די 225.600 אַרבייטסלאָזע אויף אוקראַינע איז פאַרהאַן אַ גרויסע צאָהל יודען. אי-בערהויפּט איז גרויס די צאָהל אַרבייטס-לאָזע יודען אין אָדעס, קיעוו, כאַרקאָוו, זשיטאָמיר, מאַריאַמפּאָל און איינינע אַנ-דערע גרעסערע שטעט.

איד ווערט פּוילישער קאָנסול אין ארץ-ישראל.

נאָמינאַציע פון דעפּוטאַט ד"ר בערנאַרד הויזנער נאָך נישט בעשטעטיגט פון מיניסטאָרען-ראַט. — דער קאָנ-סולאַט ווערט געעפענט אין חיפה.

די ידיעה, אַז דער מיטגליד פון יודי-שען „קאָלאָ" ד"ר בערנאַרד הויזנער זאָל אין די נאָהנטסטע טעג ווערען קאָנסול אין ארץ-ישראל האָט געמאַכט אַ שטאַר-קען אײַנדרוק אין גאַנץ פּוילען, בפרט אין לעמבערג, וואו ד"ר הויזנער וואוינט.

די נאָמינאַציע פון ד"ר הויזנער דאַרף ערשט פאָרגעלעגט ווערען אויף אַ זיצונג פון מיניסטאָרען-ראַט, וועלכער וועט וועגען דעם ענטשיידען.

ס'איז נישט ריכטיג, אַז עס האַנדעלט זיך וועגען קאָנסולאַט אין תל-אביב. ד"ר הויזנער דאַרף ווערען פּוילישער קאָנסול אין חיפה, וואו די רעגירונג וויל עפענען אַ בעזונדערן קאָנסולאַט, ווײַל דורך חיפה קומען אַרײַן קיין פּאַלעסטינא די יודישע אײַנוואַנדערער פון פּוילען און דער פּוי-לישער קאָנסולאַט אין ירושלים קען נישט איבער זײַ האָבען די נויטיגע השגחה.

צוערשט האָט די רעגירונג פּראָיעקט-טירט צו נאָמינירען אַ יוד אַלס קאָנסול אין ירושלים. דערמיט האָט די רעגירונג געוואָלט אויסדריקען איהר בעזונדערע פּראָטעגירונג פאַר דער יודישער אויפבוי-אַרבייט אין ארץ-ישראל, וועלכע ווערט דורכגעפיהרט הויפּטזעכליך פון פּוילישע יודען. ווען די וואַרשאַווער קלע-ריקאַלע קרייזען זענען אָבער דערפון געוואָהר געוואָרען, האָבען זײַ געגען דעם אָנגעהויבען אַ שאַרפע אַגיטאַציע.

עס הייסט, אַז דער פּאָליטישער פּערטרעטער אין וואַרשאַ, נונציוס לוריא, איז זאָגאַר געווען אין אויסערן-מיניסטע-ריום, כדי דאָרט צו פּראָטעסטירען גע-גען דער פּראָיעקטירטער נאָמינאַציע פון אַ יוד אַלס פּוילישער קאָנסול אין ירושלים.

אין דעם צענטרום פון די קאַטוילישע הייליגע מקומות. די רעגירונג האָט גע-מוזט נאָכגעבען און ה' זבישעווסקי, פריהער קאָנסול אין לײַפּציג, איז נאָמי-נירט געוואָרען אויפ'ן אָרט פון ה' הו-ביצקי אַלס פּוילישער קאָנסול אין ירושלים.

דאָס האָט אָבער נישט אויפגעהאַלטען די איצטיגע רעגירונג אין איהר שטרע-בען צו בעווײַזען, אַז זי סימפּאַטיזירט און וויל אונטערשטיצען די יודישע אויפ-בוי-אַרבייט אין פּאַלעסטינא. אויף דעם פאָרשלאָג פון וויצע-פּרעמיער באַרטעל, וועלכער האָט זיך זעהר שטאַרק פּראָגי-טערעסירט מיט דעם ענין, האָט דאָס אויסערן-מיניסטעריום מסכים געווען צו שאַפען אַ בעזונדער קאָנסולאַט אין חיפה און דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום האָט דע-רויף געפונען די נויטיגע דעקונג אין בודזשעט.

דעפּ. הויזנער האָט אויף דער אויפ-פאָדערונג פון וויצע-פּרעמיער באַרטעל נאָך מיט עטליכע וואָכען צוריק קאָנפע-רירט מיט אַלע פּערזאָנען, פון וועלכע די ענטשיידונג איז אָבהענגיג. סײַ דער אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי, סײַ די אַנ-דערע פּערזאָנען האָבען ערקלערט זײַער סימפּאַטיע פאַר דעם ענין. איבער אַלע-מען איז אויך גענוי געווען אינפאָרמירט דער פּרעזעס פון „קאָלאָ", דעפּוטאַט האַרטגלאַס.

אויב דער מיניסטאָרען-ראַט וועט איצט בעשטעטיגען דעם פאָרשלאָג פון וויצע-פּרעמיער באַרטעל און פון דעם אויסערן-מיניסטער, וועט די נאָמינאַציע פון דעפּ. הויזנער באַלד קענען אונטערגעשריבען ווערען.

אַנטיסעמיטיזם אין עסטרייכישע זומער-בעדער.

ווין, (י. ט. א). דאָס יודישע וואָ-כענבלאַט די „וואַהרהײַט" האָט צונויפ-געשטעלט אַ סטאַטיסטיק, פון וועלכע עס איז צו זעהן, אַז אין עסטרײַך, נידער-עסטרײַך, אויבער-עסטרײַך, זאַלצבורג-שטײַערמאַרק, קערנטען, טיראָל זענען פאַרהאַן נישט ווייניגער ווי 40 ערטער, וואָס ווילען לכתחלה נישט אַרײַנלאָזען קיין יודישע זומער-געסט, אָדער וואו יודען פיהלען זיך זעהר שלעכט. אין די לעצ-טע טעג האָט מען אין עטליכע קור-ערטער בטל-געמאַכט דעם בעשלוס נישט אַרײַנ-צולאָזען קיין יודישע זומער-געסט. אָדער עס זענען געבליבען אײַנצעלנע אַנטיסע-מיטישע האָטעלען אָדער פּענסיאָנען וואו יודען ווערען נישט אויפגענומען.

חלוצים-הילף בײַ אַ פערפלייצונגס-קאַטאַסטראָפע אין טשעכאָסלאָוואַקײַ.

פּראָג, (י. ט. א). בײַ דער גרויסער וואַסער-קאַטאַסטראָפע אין טשעכיש מערב-שלעזיען צוליב דעם אויסגוס פון די טײַ-כען האָבען די מיטגלידער פון די חלוצים-פאַרם מיט גרויסע אָפּערווילינקײַט מיט-געהאָלפען ראַטעווען די בעפעלקערונג און די בנינים פון פערפלייצטען געביט. די „דײַטשע פּרעסע" לויבט שטאַרק די בראַוקײַט פון די יונגע חלוצים, וועלכע האָבען געוויזען אויך קלוגע איניציאַטיוו בײַ די געפעהרליכע רעטונגס-אַקציעס.

אויף צו להכעיס דעם מאַגיסטראַט.

מאָנאָלאָג פון אַ סוחר
פון י. אָבערזשאַנעק.

אויף אַלץ קומט אַ צײַט, און אויך אויף אונזער מאַגיסטראַט איז געקומען אַ צײַט, אַז האָב איך מיך נוקם געווען אין מאַגיסטראַט.

שוין פון לאַנג האָב איך געוואַרט אויף דעם גליקליכען מאָמענט, און ווען איך וואָלט נקמה גענומען אין מאַגיסטראַט, האָב איך מיר דעם זונטאָג „אַרענדירט"... מאַגיסטראַט...

ווי איהר ווייסט, בין איך הײַנטיגע וואָך געווען אויפ'ן מיטאָג אין „לינאַ" און אויפ'ן ראַוט און „פּילהאַר-מאָניע"-זאַל, וואָס ס'האָט אײַנגעאָר-דנעט פאַרנעבײַך אַ בופעט פון כל טוב. די אמת'ע לעבעדיגע אַרפּען, די פּײַנס-טע פּראָלסמען, הײַנט, דאָס ביסעל משקה, פון אַ גלעזעל „באַטשאַווסקי'ס" ביז דעם פּײַנסטען „יין המשומר". אויסט קאָניאַקען, ליקערעס, און דאָס אַלץ איז געווען „דאַמסטעמפּעלע", וואָס איינער תאָרץ האָט געגלויבט איז בעשאַפען געוואָרען, ווי פערצײַטענס דער „מן", להבדיל...

אַז איך האָב געזעהען דעם „השתיה כדת", אַז דער מאַגיסטראַט איז פון אַ „געמער" געוואָרען אַ „צעבער", האָב איך זיך דערמאַנט און מײַנע „ראַלאַ-דאַוע נאַקאַזען", פאַר די אויגען דאָס מיר געגעבען פליהען זאַיענטשעס פון „מיעשקאַניאַוע" און „לאָקאַלאַוע", האָב איך מעשה „צבוואַסעל" אָפּגעקנע-

זעצט בײַם טיש, און האָב מיך אָן מאַ-גיסטראַט נוקם ונוטר געווען... אַי, הערט איהר, האָב איך געהאַקט אַ סעודה! איך האָב מײַנע באַק-ציינער געלאָזט „ווי רולגי", איך בין געגאַנגען כסדר: איינ-מאָל פיש, און נאָכאַמאָל פיש, שנומקעס האָב איך „געשופּט" הורטאַווע, איצט: עסעל, פּאָמעראַנצען, אַנאַנאַסען, עלטע געפּרוירענע מאַראַווע ליאַרעס, און בין פיש ל'שנומקעס — אַ לחיים, און נאָך אַמאָל לחיים, און נראַר נישט פון יין צמוקים... די „פּראָוודזשיווע" פּערבלאַ-מינטע פלעשלעך, רויט-ווײַן, געצעדרטען ווײַן, אַ ביסעל קאָניאַק און דווקא אַ „דרײַ-שטערנדיגען"!

אַי האָב איך מיך נוקם געווען אין מאַ-גיסטראַט, אַי, האָב איך זיי דערצעהלט דעם פּסוק, „בצאַטעם" איז שוין דעם מאַ-גיסטראַט אויכגעפּאַלען זײַנע „דאָטאַ-דאַוועס", מיט זײַנע „לאָקאַלאַוועס" מיט „מיעשקאַניאַוועס", איך האָב מיר אָפּ-גענומען פאַר אַלע יאָהרען...

איהר מײַנט אפשר, אַז איך בין אַזאַ געוואַלדיגער זולל וסובא? אַז איך האָלט אַזוי שטאַרק פון דער אכילה? חס וחלילה! איך בין גראַד אַ קנאַפּער עסער אין מיט אַ שוואַכען מאַגען דערצו, בײַ-נאַכט עסען איז פאַר מיר סם המות, איך געהער צו דער קאַטעגאָריע, וואָס טרינ-קען נאָך יעדען עסען אַ פלעשעל „ווישי-וואַסער"... און יערע פאַר טעג האָב איך אַ „בויך-סימפאָניע" מיט ברוסט-פּיל-ווער בעגלײַטונג, איך טאָר בפירוש גאָר עסען, און וועד שמועסט, אַזעלכע ראַפי-דיגע מאכלים, איך טאָר נישט עסען. עסען בײַנאַכט איז פאַר אַ סכנה, איך האָב אָבער אויפ'ן מאַלצײַט געטון דעם מאַגיסטראַט אויף צו להכעיס...

איך האָב מיר און דער הײַם געמאַכט אַנ'אויסצוג פון מײַנע מאַגיסטראַטסקע קווימאַנציעס, וויפיל איך האָב שוין דעם מאַגיסטראַט משלם'ט אַט די אַלע „אָוועס", האָב איך אײַנגעזעהן, אַז דער מאַגיסטראַט שטעהט אויף מײַן קאָנטאָ מיט — אַ דעפּיציט...

אַי הערט איהר, האָב איך מיך מיט'ן לאָדזשער מאַגיסטראַט אָבגערעכענט!...

איך האָב נאָר מורא פאַר איין איינ-ציגע זאַך: זאָל נאָר נישט אַמאָל אונזער מאַגיסטראַט אײַנפאַלען אײַנצופיהרען אַ „פּאַראַמעק ראַזמאַווי", זאָל נאָר נישט אַמאָל דער מאַגיסטראַט פּרובען אויפ-שלאָגען זיך די הוצאות... מאַלע וואָס אונזער מאַגיסטראַט קאָן אַלץ זיך פּער-גינגען!...

ווי די זאַך זאָל נישט זײַן, וואָס ער זאָל שפּעטער נישט טון, ס'מײַנונגע האָט איך געמאַכט: אָבגערעכענט זיך מיט'ן מאַגיסטראַט האָב איך זיך!...

שטייגערונג פון דעוויזען-קורס אין בערלין.

וואָסערע סבות האָבען אַרויסגערופען דעם דוחק אין דעוויזען? — אויף וואָסע-רע אופן די רײַכס-באַנק וויל פער-קעמפען די לאַגע.

די פּלוצלינגע שטײַגערונג פון'ם קורס פון דעוויזען אין בערלין האָט אַרויסגע-רופען אַבעאונרוהיגונג וועגען דער סטאַ-בילימעט פונם דײַטשען מאַרק.

בעזונדערס בעשטאַנט איז מען אין אויסלאַנד, וואו מען זאָגט נביאות, אַז די דײַטשע וואַלוטע שטעהט פאַר אַ גרויסע ירידה.

וועגער עס קען אָבער די אמת'ע פער-העלטנישען אין דײַטשלאַנד אין דעם מצב פון איהר ווירטשאַפט דער פון קומען צום אויסדרוק, אַז פון קיין ווירקליכער סכנה פאַר דער דײַטשער וואַלוטע קען קיין רײַד נישט זײַן, פיל מעהר האַנ-דעלט זיך דאָ וועגען אַ רײַהע אינערליכע סבות, וועלכע די דײַטשע מלוכה-באַנק וועט סוף כל סוף בעווײַזען צו בעהער-שען.

וואָס זענען אײַגענטליך די אמת'ע סבות פון דעם פּלוצלונגדיגען שטײַגען פונם קורס אויף דעוויזען די סבה איז נישט קיין אַנדערע ווי דער הערשענדער כלל אויפ'ן מאַרק, אַז ווי באַלד די נאָכ-פראַגע אויף אַ געוויסען אַרטיקעל וואַקסט, וואַקסען גלײַכצײַטיג אויך די פּרײַזען פונם אַרטיקעל.

זײַט עטליכע חדשים שפּירט זיך אויפ'ן דײַטשען געלד-מאַרק אַ דוחק אין דעווי-זען, וועלכע די מלוכה-באַנק האָט טייל-ווײַז בעוויזען צו לינדערען, אַ דאַנק דעם אַרײַנפיהר פון געלד פון אויסלאַנד, היות אָבער, ווי זײַט אָקטאָבער 1926 האָט זיך דער אַרײַנפיהר פון געלד כסדר פער-קלענערט און האָט אָנגעשטאָט 1524 אין אָקטאָבער דערגרייכט אין מערץ 1927 בלויז 27.5 מיליאָן, האָט זיך ממילא אויך פערשטאַרקט די נאָכפראַגע אויף דעווי-זען.

דערצו קומט נאָך צו דאָס, וואָס דער אימפּאָרט אין ווינטער האָט זיך שטאַרק פערגרעסערט די נאָכפראַגע אויף דעווי-זען. אָבער היות, ווי אין לעצטען חודש, ד. ה. אַפּריל האָט זיך די פּלוס פון אויסלענדישע הלוואות אינגאַנצען אָבגע-שטעלט, בעת אין יאָהר 1926 האָט דײַטש-לאַנד בעקומען 1759 מיליאָן מאַרק, ווערט ממילא פערשטענדליך די איצטיגע שטײַגערונג פונם קורס.

אויסער די צוויי דערמאָנטע סבות (פערגרעסערטער אימפּאָרט און אָפּשטעל פון אויסלענדישע קרעדיטען) איז אין אַפּריל אויך בעשטיגען די נאָכפראַגע אויף דעוויזען, צוליב דעם וואָס אין דעם חודש האָבען די רעפּאַראַציע-צאָהלונגען בעטראָפען 116 מיליאָן מאַרק, וואָס עס האָט פערקלענערט און אַ אָנזעהעווי-דיגער מאָס דעם צופלוס פון דעוויזען, הגם אויפ'ן קורס פון מאַרק גופא האָט דאָס נישט געווירקט, ווײַל דער רעפּאַראַ-ציע אַגענט קויפט די דעוויזען נאָר אין דער דײַטשער מלוכה-באַנק.

די אויבען אויסגערעכענטע סבות וואָל-טען אָבער נאָך אַלץ נישט אומשטאַנד געווען אַרויסצורופען אַזאַ פּאַניק אויפ'ן געלד-מאַרק ווען נישט דער פאַקט, וואָס דעם 1-טען יוני, דעם 15-טען יוני און דעם 1-טען יולי האָט דײַטשלאַנד צו צאָהלען ראַטעס פון די אויסלענדישע הלוואות צוזאַמען מיט די צינזען, וואָס עס זאָל אויסמאַכען לויט'ן חשבון פון פאַכמענער בערך 130 מיליאָן מאַרק אין דעוויזען.

די דײַטשע מלוכה-באַנק זעהט זיך דע-ריבער אין אַ געוויסען קלעם, ווײַל אויף דער מאַנגעל אין דעוויזען זאָל אָנהאַל-טען אַ לענגערע צײַט קען געמאָלט זײַן אַז די געלד-דעקונג פון דער מלוכה-באַנק זאָל קוים אויסמאַכען 40 פּראָצ. פונם אומלויף פון די באַנק-נאָטען.

עס בלײַבט דעריבער איבעריג נאָר איין מיטעל. דהײַנו, צו פערקלענערען דעם אומלויף פון פּאַפּיר-געלד דורך אַ העכע-רונג פון דער דיסקאָנטע (איצט מאַכט זי אויס 5%).

היות ווי דער אומלויף פון פּאַפּיר-געלד האָט צוגעמאַכט סוף אַפּריל 3676 מיליאָן מאַרק בעת די דעקונג אין געלד און דעוויזען האָט סך הכל בעטראָפען 2001 מיליאָן מאַרק איז פערשטעהט זיך די שפּאַנונג געווען גרויס, אויב אפילו די רײַכס-באַנק זאָל פערווענדען אַלע דעקונג די פאַר טויזענד מיליאָן רענטען פּאַפּירען, וואָס זי איז עס לגמרי נישט פערפליכטעט צו טון.

די רײַכס-באַנק האָט ביז אַהער בעז-

(ענדע זעהט זייט 4.)

א פרוי פינף יאהר צוגעשמידט צו א וואנד.

אין סאמארטאנד (רוסלאנד) ווערט גע-מעלדעט: פינף יאהר צייט איז א יונגע שיינע פרוי געווען צוגעשמידט מיט א קייט צו א וואנד אין אן איינזאם שטיבעל אין דארף דאמארוק. דאס האט איהר דער מאן איהרער בעשטראפט דערפאר, וואס זי האט געוואלט ווייזען איהר שיין פנים פאר לייטען.

דער פרוי'ס מאן, סאהיד קולאוו, איז א מחמר'אנער, א רייכער סוחר און אנ'אנגעזעהענע פערזענליכקייט אין סאמאר-קאנד.

די אומגליקליכע פרוי איז ענטדעקט געווארען דורך א צופאל. ארבעטער זיי-נען פערבייגעגאנגען א קליין שטיבעל אין א אפגעזונדערטער געגענד אין דארף און זיי האבען דערהערט עמיצען וויינען און קרעכצען אינעווייניג. זיי האבען גע-מאכט אנטערזוכונג און זיי האבען געפונען דיפרוי ליגענדיג אויף א בערגיל שמאטעס, צוגעשמידט מיט א דיקע אייזערנע קייט צום וואנד און א שלייער פעסט ארומגע-בונדען ארום איהר געזיכט.

די פרוי האט דערצעהלט ווער זי איז און אז זי פינסטערט שוין אזוי זייט פינף יאהר דערפאר, וואס זי האט געוואלט ווערען א מאדערנע און אויפגעבען דעם אמאליגען טערקישען מנהג צו האלטען דעם פנים שטענדיג פערהאנגען. קולאוו איז ארעסטירט געווארען.

דער טערק טענה'ט, אז ער איז א פרומער מחמד'אנער און ער וויל, אז זיין ווייב זאל זיין א פרומע מחמד'אנערין, און דערפאר וואס זי האט איהם, דעם טערק, געוואלט אפטון אויף רוסיש און זיך ווייזען פאר דער וועלט מיט א נא-קעטען פנים, האט ער געהאט רעכט צו טון מיט איהר וואס ער האט געוואלט. „מיין ווייב" — טענה'ט ער — „איז מיין אייגענטום און קיינער האט מיר קיין דעה צו זאגען ווי איך זאל זי בעהאנד-לען".

א פייפעל, וואס גיט ארויס אונהערבארע סיגנאלען.

א נייע ערפינדונג פון פאריזער פאליציי. לאבאראטאריום צום קאמף מיט פערברעכען.

דאס טעכנישע לאבאראטאריום פון דער פאריזער פאליציי פיהרט דורך אין די לעצטע וואכען פרובען מיט א נייע ערפינדענעם אפאראט, וואס קען ברענ-גען גרויס נוצען די פאליציאנטען אין קאמף מיט פערברעכער.

די נייע ערפינדונג בעשטעהט פון א קליין פייפעלע, וואס גיט פון זיך ארויס אונהערבארע קולות און פעראורזאכט בלויז א ציטערן פון די לופט-כוואליעס.

דער פאליציאנט, וואס האט בא זיך אזא פייפעל קען צו יעדער צייט געבען סיגנאלען, וואס קיין שום גנב צי באנ-דיט, וואס האבען מייסטענס א פיין גע-הער, וועט זיי נישט דערהערען א חוץ דער פאליציאנט, וואס האט בא זיך א קליינעם אויפנאהם-אפאראט'ל.

סיי דאס פייפעל, סיי דער אויפנאהם-אפאראט האבען א גאנץ איינפאכען מע-כאניזם. דאס פייפעל קען אריין אין וועסטעל-טעשעל און דער אויפנאהם-אפאראט קען ארייננעפאסט ווערען אין אויער, וואס דער פאליציאנט קען טרא-גען בעת ער שטעהט אויפ'ן פאסטען.

אויב די דאזיגע פרובען מיט'ן נייעם פייפעלע זאלען זיך ארויסווייזען פאר איינגעגעבען, וועלען די פאריזער פאלי-ציאנטען בעקומען צו זייערע 5 חושים א נייעם, זעקסטען חוש, א פיין קינסטליך אויער, וואס וועט זיי אין א געוויסער מאס פערהיטען פון א אנפאל.

עס זענען מיט א צאט צוריק אויך געמאכט געווארען עקספערימענטען מיט די אולטרא-וויאלעט-שטראהלען פאר ענה-ליכע צוועקען, אבער היות ווי די אול-טרא-וויאלעט-שטראהלען דרינגען נישט דורך קיין דיקע וואנד, האבען זיך דא-ריבער די עקספערימענטען נישט איינ-געגעבען. דאגעגען דאס אונהערבארע פייפעל האט די מעלה, וואס מען קען עס מיט דעם געהעריגען אויפנאהם-אפאראט הערען אויף ווייטע שטרעקעס.

מען קען דרייסט אננעמען, אז די פער-ברעכער, וואס ווייסען אזוי גוט אויסצו-נוצען די נייעסטע טעכנישע ערפינדונגען, וועלען אויך צו דער דאזיגער נייער ערפינדונג געפינען מיטלען און זיי וועלען זיך אויך אויסלערנען די מלאכה זיך צו בענוצען מיט די אויפנאהם-אפא-ראטען.

היות אבער ווי די אויפנאהם-אפאראטען זענען געבויט ווי די ראדיא-אפאראטען, וואס האבען א בעשטימטע לענג פון די כוואליעס, וועט די פערברעכער שוין אנקומען שווער צו דערהערען די געהיי-מע סיגנאלען.

א פראצעס געגען 2 יודישע מתים.

קאוונע. (י.ט.א.) אויף דעם פראצעס פון די 95 פילווישקער יודישע בירגער, וועלכע זענען בעשולדיגט גע-ווארען אין אומפאטריאטישער אויפיהרונג, ווייל זיי האבען נישט אויסגעהאנגען קיין טרויער-פאהנען אין טאג פון טויט פון ליטווישען פאטריארך דר. באסאנאוויטשוס, האט זיך ארויסגעוויזען, אז 2 אנגעקלאג-טע זענען בעת געשטארבען א סך פרי-הער ווי דער ליטווישער פאטריארך. ווי עס ווייזט זיך איצט ארויס האט דער פאליציי-שעף גארנישט קאנטראלירט ווער עס האט ארויסגעהאנגען פאהנען און ווער נישט. ער האט פשוט גענומען ביים שטייער-אינספעקטאר די רשימה פון אלע יודישע שטייער-צאהלער און האט זיי אנגעקלאגט אין געריכט אלס מורדים-במלכות. חיות שטייער צאהלט מען איצט פאר פריהערדיגע יאהרען געפינען זיך אין דער רשימה אויך די 2 פערשטאר-בענע יודען.

מ'וועט איינשפאנען פויגלען אין דער לופט.

פון לאנדאן שרייבט מען: די אערא-פלאנען הויבען אן ארייננעהמען אין סתם מענשליכען געברויך. מיט דער צייט וועלען די פליט-מאשינען אפשר זיין אזוי גע-ווענליך, ווי די אויטאמאבילען.

אבער צו וואס אעראפלאנען, אז עס איז שוין דא אנ'אנדער מיטעל, און אפשר א מעהר פראקטישער, צו פליהען אין דער הויך אהן מאשינערי, וואס איז אמאל מאל געזעהליך.

ווי אזוי? משום איינשפאנען פויגלען אין א וועגעלע און זיי, די געפליגעלטע ברואים, וועלען אויפהויבען דאס וועגעלע מיט'ן פאסאזשיר צוזאמען און פליהען.

די דאזיגע אידעע קומט פון פראפעס-סאר העלע, וועלכער האט אין א רעדע ערקלערט, אז אין פערלויף פון א פאר צעהנליג יאהר וועט עס פערווירקליכט ווערען.

די הויפט זאך, זאגט דער פראפעסאר, דארף מען אויסגעפינען וועלכע פויגלען מען קען צו דעם געברויכען. עס דארף זיין אויסגעמאסטען די קראפט פון יעדען פויגעל און ווייזען בעשטימט וויפיל ער קען אויפהויבען און טראגען מיט זיך אין דער לופט, כדי מען זאל קענען אויס-רעכנען, וויפיל משא א געוויסע צאהל פויגלען צוזאמען קענען טראגען.

אז מען וועט דאס ריכטיג אויסשטודי-רען, האלט דער פראפעסאר, וועלען מענ-שען מיט דער צייט האבען געשפאנען פון אדלערס, וועלכע וועלען זיי פיהרען אין דער הויך אין דער פרייער לופט.

גאלד, בלוט און פרויען.

א ראמאן פול מערקווירדיגע איבער-לעבענישען און ליידענשאפטען.

(15-טע פארזעצונג).

די לייזער דארפען וויסען, אז אין אונזער געבילדעטער צייט זענען דא [...] וועניג שטראפען. דעם גרעסטען פערברעכער הענגט מען, שיסט מען, ארעסט[ירט] מען האקט איהם אפ דעם קאפ דורך דער גילאטינע. אבער אין יענע וויל[ד]ע צייטען פלעגען זיין פערשידענע שטראפען, הענגען, קעפען, פירטלען, ברענ[ען] מיט צעגליהטע אייזענס, גיסען צעגליהטע אין צעלאזענע בליי אויפ'ן נאקעטען קערפער און נאך אזעלכע שרעקליכע שטראפען, וואס זענען היינט אונבעקאנט.

מיר שילדערן, ווען מיר לייענען פון די שטראפען אין יענער צייט מיר ציטערן, ווען מיר הערען רעדען הערען זיי. עס הערט אונז פינסטער אין די אויגען, ווען מיר שטעלען זיך פאר, וואס פאר א ווילדע און שטארקע מענשען דאמאלס זענען געווען, וואס האבען געקענט צוזעהן אזעלכע יסורים.

אזוי ווי דער באראן באטיאני, איז געלעגען און געהאכט, האט זיך די טיר געעפענט און צווי פרויען זענען אריינגעקומען, איינע איז געווען די זעל-בע פרוי, וואס האט געהאסען די באדינענען די ארייננעבראכט איהם אין טורעם. די אנדערע איז געווען איהר טאכטער — א מיידעל פון 18 יאהר.

דאס יונגע מיידעל איז געווען א זעלטענע שעהנהייט, קיינער וועלט נישט געגלייבט, אז אין אזא ארט, אין אזא הויז, פון אזעלכע גראבע, ווילדע עלטערן זאל אויסוואקסען אזא שיין קינד.

די נאטור האט אבער נישט פון קיין חכמות, זי לאזט וואקסען איהרע שענסטע בלומען, וואו עס קומט איהר אויס. אין די גרעסטע קאטעס זעהט מען אמאל די שענסטע און טייערסטע בלומען.

דאס יונגע מיידעל האט דערזעהן, אז א פרעמדער מאן ליגט אויפ'ן דיוואן.

— ווער איז דער, מוטער? — האט זי ערשראקען אויסגערופען — ווי קומט א פרעמדער מענש דא אהער?

— ער איז פערוואונדעט, אנא — האט די מוטער געענטפערט — מען האט ארויפגעבראכט איהם. מען מוז איהם געבען וואסער און וואסער, מען מוז איהם איינדרעקען.

דאס יונגע מיידעל האט בעטראכט דעם פערוואונדעטען.

— ער מיינט אויס צו זיין א געבילדעטער מאן — האט זי געזאגט צו [...] בהעט זעהר שען אנגעטאן און זיין געזיכט איז עדעל און שעהן. ווער האט עס געקענט ברענגען דעם מענש אין דעם דאזיגען טורם פון אומגליק? פאראוואס האט מען איהם געהאסען ברענגען גראד אין דעם צימער, וואו עס געפינען זיך די שרעקליכסטע אינסטרומענטען? לאז ער אפטרעטונגסווענס אין דער ערשטער צייט נישט וויסען, וואו ער געפינט זיך!

אזוי ווי זי האט אזוי גערעדט, האט מען שטארק געהערט קלאפען אין דער טיר.

— דאס איז דער פאטער! — האט דאס מיידעל אויסגערופען.

די עלטערע פרוי האט געכאפט די לאמטער און שנעל ארויסגעלאפען פון צימער. זי איז געלאפען עפענען דאס טויער. דאס מיידעל איז געבליבען שטעהן מיט'ן פערוואונדעטען אליין אין צימער.

— ארימער פרעמדער! — האט זי אויסגערופען — דו ווייסט נאך נישט פון דיין אונגליק! דו ווייסט נאך נישט, וואו דו געפינסט זיך! ווי שרעקליך וועט זיין דיין ערוואכען, ווען דו וועסט געוואהר ווערען, וואו דו ביסט און דאס שרעקליכע גורל, וואס צווינגט דיך צו ווערען א....

זי האט נישט געענדיגט, זי האט נישט געקענט ארויסזאגען דאס שרעק-ליכע ווארט.

אזוי ווי זי איז געשטאנען פערטראכט, האט זיך געעפענט די טיר און א הויכער, שטארקער מאן מיט ברייטע פלייצעס און מיט א גרויסע שווארצע בארד און רויטע קליידער איז אריינגעקומען אין צימער. ער האט דערזעהן דעם פרעמדען ליגען אויפ'ן דיוואן און איז געבליבען שטעהן ערשטוינט. דאס האט ער נישט ערווארטעט. ווי קומט צו איהם א גאסט?

— ווער איז ער? ווי קומט ער אהער? — האט ער גראב געפרעגט.

מען האט איהם געזוגען: עס האלט פערוואונדעטע — האט די עלטערע פרוי געזאגט — און מען האט איהם דא אהער געבראכט. איך האב איהם געהאלפען אויפנעמען צו איהם. די מענשען אבער, וועלכע האבען איהם גע-בראכט, האבען מיר אזוי לאנג געבעטען, ביז איך האב איהם אויפגענומען.

— וואס איז דען, טאטע? — האט דאס יונגע מיידעל געפרעגט ער איז אנ'אונגליקליכער. מיר וועלען איהם האלטען ביז ער וועט געזונט ווערען. דו ווייסט דאך ווי אזוי צו היילען וואונדען. דו וועסט איהם אויסהיילען מיט דיינע זאלבען.

— וואס וועט איהם העלפען וואס איך וועל איהם אויסהיילען? ער וועט מוזען בלייבען ביי מיר.

ער איז צוגעקומען נעהנטער צום פערוואונדעטען, האט איהם בעטראכט און אויסגערופען:

— וואס וועט ווערען פון דיר, אונגליקליכער! וועסט נישט פערשלאפען דעם טאג, ווען דו ביסט געבוירען געווארען, ווען דו וועסט קומען צו זיך און וועסט געוואהר ווערען, וואו דו געפינסט זיך?

— טאטער! לאמיר איהם צונעמען פון דאנען! — האט דאס יונגע מיידעל געבעטען — איך האב מורא, אז ער וועט זיך שטארק דערשרעקען. ער וועט עפענען די אויגען און וועט דערזעהן, וואס פאר א אינסטרומענטען עס געפינען זיך אין דעם צימער.

— איך וועל דיר צוליב טון, טאכטער, — האט דער הענקער געזאגט ער האט דעם פערוואונדעטען גענומען אויף די הענד, ווי מען נעמט א קינד, איהם ארויסגעטראגען פון צימער. דאס יונגע מיידעל האט גענומען א ליכט איהר פאטער בעלויכטען דעם וועג. ער האט איהם געטראגען דעם פערוואונדעטען אויפ'ן צווייטען שטאק. דארט האט ער איהם אריינגעטראגען אין א קליינעם אבער גאנץ ריין צימערל, און האט איהם אנידערגעלעגט אויף א רעכטע בעט.

— שטעל אנידער דאס ליכט אויפ'ן טיש און געה ארויס אויף א מינוט, אנא — האט ער געזאגט צו זיין טאכטער.

(פארזעצונג קומט).

שטייגערונג פון דעוויזען-קורס אין בערלין.

(ענדע פון זייט 3).

פרידיגע די נאכפראגע אויף דעוויזען פון זייער איינגענעם רעזערוו און היל אויך אויף ווייטער געבען דעם נויטיגען סכום פאר'ן ארויספיהרען קיין אויסלאנד.

לעצטע צייט איז אבער די וואקלעניש אויפ'ן קורס פון דעוויזען לגבי די גאלד-פונקטען אין לענדער מיט א גאלד-וואלוטע נישט געפעהרליך.

חוץ מזה וועט רעכענען מען דאס אכער די דיסקאנטע מצד דער רייכס-באנק ארייננציהען אין לאנג קורצטערמי-נאגיגע אויסלענדישע קרעדיטען, וועלן אזוי ארום אויסגלייכען אויף אנטיילי-כען אופן די דימערענצען צווישען באזע און נאכפראגע אויף דעוויזען.

ווי ס'זאל נישט זיין אין די צייטונג פאר דער וואלוטע אין גענויע גענוג אזוי ווייס-בעהאנד, אז עס ער ווירקליכער סכנה פאר'ן קען רעדער נישט זיין.

ביגי לבינו זאל די בהומה אין בערזע פון אקציעס וואס האט די טעג אויסגעבראכען אין פיל מ'שמועסט שטעהען אין צוזאמען מיט די בערזען-שפעקולאציעס חיזון-מאנגעל אין בערלין.

דער מערקווירדיגער לעבענסלענגליכער ראמאן

פון בעריהמטען רוסישען שרייבער טורגעניעוו מיט דער זינגערין וויארדא.

בריוו, וואס זענען ביז-איצט נאך נישט פערעפענטליכט געווארן.

טורגעניעוו איז אלט געווען 25 יאהר בעת ער האט זיך בעקענט מיט פוליבא וויארדא. די זינגערין וואס איז דאן אלט געווען קוים 22 יאהר איז שוין דאמאלס געווען בעריהמט און איהר אויפטריט אין פעטערבורג האט איהר געבראכט א גרויסען ערפאלג.

טורגעניעוו האט זיך צוערשט בעקענט מיט וויארדא'ס מאן. זי אליין האט ער ערשט קענען געלערנט אין נאוועמבער און יאהר 1843. דער דאזיגער טאג איז איהם אייביג געבליבען אין זכרון.

אין א בריף צו דער זינגערין וויארדא פון 1 נאוועמבער 1850, וואס ווערט איצט צום ערשטען מאל פערעפענטליכט, שרייבט טורגעניעוו צווישען אנדערע:

„מיין ליבסטע, טייערסטע פריינדין! א הארציגען גרוס נאך א זיבעניעהריגער פריינדשאפט. היינט זעה איך יענעם הויז ווידער, וואו איך האב מיט זיבען יאהר צוריק דאס גליק געהאט זיך מיט אייך צו בעקענען. דאס דאזיגע הויז געפינט זיך אויף „נעווסקי פראספעקט" געגענ-איבער דעם קייזערליכען טעאטער.

איער וואוינונג האט זיך געפונען אויפ'ן רוג. דערמאנט איהר זיך עס נאך? אין מיין לעבען האב איך נישט קיין בעסערע זכרונות ווי יענע, וואס זענען פערבונדען מיט אייער פערזאן און עס ברעהט מיך, אז מיינע געפיהלען צו אייך זענען אין פערלויף פון 7 יאהר געבליבען אזוי שטארק.

דאס דאזיגע בעוואוסטזיין ווירקט אויף מיר ווי א זון-שטראהל און איך בין גליקליך, אז איך האב געוואונען אייער פריינדשאפט. אזוי לאנג ווי איך וועל לעבען וועל איך טראכטען ראוי צו זיין פאר דעם דאזיגען גליק. איך האב זיך ערשט אנגעהויבען צו אכטען, נאכדעם ווי איך טראג דעם אוצר פון אייער פריינדשאפט אין מיין הארץ. איהר ווייסט אז דאס וואס איך זאג, איז דער ריינער אמת.

אייער איוואן טורגעניעוו".

די דאזיגע ליבע טורגעניעוו'ס צו פרוי וויארדא האט אנגעהאלטען זיין גאנץ לעבען. פון 1847 ביז 1850 האט טור-געניעוו פערבראכט אין פראנקרייך און אינ'ם גוט פון פרוי וויארדא האט ער דאן אנגעשריבען זיינע בעסטע ערצעה-לונגען, צווישען זיי „זכרונות פון א יע-גער".

די דריי יאהר, וואס טורגעניעוו האט פערבראכט אין דער נאהענט פון נעמן

געליבטער זענען איהם געווען ווי א לאנ-גער חלום. זיינע בריף פון יענער צייט מאכען דעם איינדרוק פון טאג-ביכער. און אלץ וואס ער האט געטון, אלע זיינע פלענער האט ער דערצעהלט זיין גע-ליבטער.

טורגעניעוו האט זעהר שטארק ליב געהאט די קינדער וויארדא'ס, אזוי אז מ'האט דעמאלט געשמועסט, אז וויארדא'ס טאכטער איז פון טורגעניעוו'ן, וואס עס איז דאך נישט אמת געוועזן, ווייל דאס קינד איז געקומען אויף דער וועלט מיט

צוויי יאהר שפעטער, נאכדעם ווי טור-געניעוו האט שוין געהאט פערלאזען פראנקרייך.

א גרויסע שנאה האט אבער געפיהלט טורגעניעוו'ס מוטער צו זיין געליבטע, וועלכע זי האט גערופען די ציגיינערין. (זי איז געווען א שפאניערין). זי האט דעם זוהן אפט געלאזט זיך קוועהלען און איהם נישט געוואלט שיצען.

נאך זיין אפפאהר פון פאריז האט טורגעניעוו זיין געליבטער כסדר גע-שריבען לאנגע בריף און נאכ'ן טויט פון זיין מוטער האט ער אויפ'ן פארשלאג פון פרוי וויארדא, געשיקט צו איהר זיין קינד, וואס ער האט געהאט פון א גע-היימער ליבע מיט א טאכטער פון א פויער א „סאנטשעשיניק".

טורגעניעוו האט פיל געשריבען און אלע מאנוסקריפטען צוגעשיקט אויף מבינות זיין געליבטער, וואס האט גראד ווי איהר מאן דער איבערזעצער פון טורגעניעוו אין פראנצויזיש פערשטאנען רוסיש.

1852 איז טורגעניעוו צוליב אנ'ארטי-קעל וועגען גאגאל'ן פערשיקט געווארען קיין ספאסקא'ע, פון דארט האט ער גע-שריבען צו וויארדא: „איך ברויך אייערע בריף, ווייל זיי דערמאנען מיך אין א גליקליך לעבען, זיי ברענגען מיר דעם ארעמאט פול זון און פאעזיע".

פאר דער צייט האט טורגעניעוו ווידער בערייזט אין אויסלאנד. ער האט בעזוכט פראנקרייך און איטאליען. ביזי לבינו איז אין זיין בעציהונג צו וויארדא איינ-געטרעטען א קריזיס, וואס האט אנגע-האלטען ביז'ן יאהר 1856. די שפעטערע בריף טורגעניעוו'ס ווייזען דערויף, אז דער קריזיס איז שוין פערביי. די בריף זענען געשריבען ערנסט, רוהיג און נישט מעהר מיט דעם פריהערדיגען ברען.

1860 האט טורגעניעוו זיך אומגע-קעהרט קיין פראנקרייך און דא האט ער איבערגעלעבט זעהר א שווערע צייט.

אין די בריף צו דער גרעפין לאמ-בערט גיסט ער אויס זיין טרויער. ער שרייבט:

„איך ווייס וואס עס איז אין מיר אפ-געשטארבען. צו וואס קוקען אויף די פערמאכטע טרומנע? נישט דאס געפיהל איז מיר אפגעשטארבען, נאר די מעגליכ-קייט מיין גליק צו פערווירקליכען. איך קוק אויף מיין יוגענד. איך בין דא אין מיין גליק איז ערגיץ אנדערשוואו און צווישען דעם דא און דארט איז א תהום".

די דאזיגע מעלאנכאלישע שטימונג חזר'ט זיך פון דאן און כסדר איבער ביי טורגעניעוו'ן, און זיי האבען ענדליך איהם דערפיהרט צו דער שווערער קראנקהייט, וואס האט איהם געבראכט דעם טויט.

ביי זיין אפשטארבען איז געווען פרוי וויארדא און זיינע לעצטע ווערטער זיי-נען צו איהר געווען געריכטעט: „אדיע מיין טייערע, אדיע!".

פונ'ם ערשטען טאג אן, וואס טורגע-ניעוו האט זיך בעקענט מיט דער זינגע-רין וויארדא, האט ער נאר געלעבט פאר דער דאזיגער פרוי און איז איהר גע-בליבען געטריי ביז צו זיין לעצטען לאבענס-אטעם.

מענשען, וואס האבען פאראויסגעזאגט דעם טאג און די שעה פון זייער טויט.

דער האלענדישער פארשער פון מעטא-פסיכיק, ד"ר רעדינגיוס, האט אין א זשורנאל, וואס איז געווידמעט פאר די דאזיגע פארשונגען אנגעדריקט אנ'אר-טיקעל וועגען פאראויסזאגונגען פון טויט, וואס ווערען מקוים.

ער ברענגט א גאנצע רייה ביישפילען פון לעבען. א געוויסער זקן האט ער-קלערט דעם 21. נאוועמבער, אז ער וועט שטארבען דעם 31-טען. דער גרויס-גערומענער דאקטער האט פעסטגעשטעלט, אז דער פאציענט איז ווירקליך זעהר אויסגעדארט, אבער דאך געזונד און אהן יעדען ארגאנישען פעהלער.

דעם 29. נאוועמבער האט דער זקן ווידער אמאל איבערגע'חזר'ט זיין נביאות און צוגעגעבען, אז ער וועט שטארבען דעם 31. ארום האלבער נאכט.

דעם 30. האט דער אלטער זיך נאך גוט געפיהלט. אבער דעם 31. האט ער דערפיהלט פלוצלינג א וועהטאג אין דער לינקער זייט. דער דאקטער האט פעסט-געשטעלט א אנהויב פון א לונגען-ענטצינ-דונג און די טעמפעראטור איז באלד געשטיגען אויף 40 גראד.

ארום האלב 12 ביינאכט האט דער קראנקער געפרעגט ווי שפעט עס איז. דאס ווייב האט איהם געענטפערט, אז עס איז שוין 2 ביינאכט. אבער דער קראנקער האט דאס איבערגעשפארט און געזאגט, אז ער וועט זיכער שטארבען 12 א זייגער.

און ווירקליך בעת דער זייגער האט געשלאגען 12 האט ער זיך איבערגע-דרעהט אויף דער אנדערער זייט און איז געשטארבען, בעוויינענדיג נאך פריהער מיט דער האנד אנצוווייזען אויפ'ן זייגער.

א אנדער דאקטער דערצעהלט ווידער וועגען אנ'ענהליכען פאל. ער האט גע-היילט א קראנקען אויף רעוומאטיזם. אויפ'ן 15. טאג איז דער קראנקער גע-ווען אין זעהר א געפעהרליכען צושטאנד. אבער צומארגענס האט דער דאקטער צו זיין איבעראשונג בעמערקט, אז דער פאציענט בעהט ארום אין שטוב און פיהלט זיך פאלקאם געזונד.

דער קראנקער האט ערקלערט, אז ער האט ביינאכט אין חלום געזעהן זיין געשטארבענעם פאטער, וואס האט אויף איהם ארויפגעלעגט א האנד און א הם בעפרייט פון אלע שמערצען. ער האט איהם אבער געזאגט, אז 10 אין אווענד וועט ער ווידער קומען און איהם מיט-נעמען מיט זיך.

8 אין אוונט האט דער קראנקער זיך נאך גוט געפיהלט, געגעסען און גע-טרונקען און געשמועסט מיט די הויז-מענשען. ארום 9 א זייגער בעת דער דאקטער איז געקומען בעזוכען דעם קראנקען האט ער פלוצלינג א זאג גע-טון: „די צייט איז געקומען!" ער האט זיך געזעגענט מיט דער פרוי און קינ-דער, א מאך געטון מיט דער האנד און געשטארבען.

וואהרשיינליך האט דא אין די פאלען געשפילט א פערניכטענדע ראל די אויטא-סוגעסטיע, וואס האט ארויסגערופען א הארץ-פאראליז.

לאדזער כראניק.

דאנק-דעפעשע צום מלוכה-פרעזידענט מאשטשיצקי.

אלס ענטפער פון דער גראטולאציע-דעפעשע פון פרעזידענט מאשטשיצקי פאר דער פייערליכער אויפנאהמע אין לאדז, האט דער מאגיסטראט געשיקט ארויסגעשיקט פאלגענדע דעפעשע:

קעניגליכער שלאס — ווארשא.

דאנקענדיג צוזאמען מיט דער גאנ-צער בעפעלקערונג פאר די ווערטער פון פרעזידענט, רופען מיר אויס: דער פרע-זידענט פון דער רעפובליק אונזער מאשטשיצקי זאל לעבען!

(—) פרעזעס פון שטאט-ראט ד"ר באליסלאוו פינגא

(—) פערטרעטער פון לאדזער פרעזידענט אינזשעניער וואצלאוו וואיעוואדזקי.

יקרות אין ערשטער העלפט מאי געשטיגען אויף 0.95 פראצענט.

(ב) עהערנעכטען איז פארגעקומען א זיצונג פון דער סטאטיסטישער קאמי-סיע. עס איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז אין דער ערשטער העלפט פון חודש מאי איז דער יקרות געשטיגען אויף 0.95 פראצענט.

טרויער-דעפעשע פון מאגיס-טראט קיין טשעשין.

(ט) אין טשעשין איז בעת א פייערונג פלוצלינג געשטארבען פון א הארץ-אטאקע דער דארטיגער בירגערמייסטער. דער לאדזער מאגיסטראט האט צום טשעשינער מאגיסטראט געשיקט א טרויער-דעפעשע.

טראגעדיע פון א יודישער פרוי,

וואס דערוויסט זיך, אז איהר קינד געפינט זיך אין הויז פאר אונטערגעווארפענע קינדער.

דאס קינד וויל מען איהר נים ארויסגעבען, ווייל זי האט נים קיין בעווייזען.

(ג) דבורה קאזלאווסקי פון שטעטעל ניעסלאוו, נישט ווייט פון קוטנא, האט מיט א יאהר צוריק זיך בעקענט מיט'ן 20-יעהריגען שוסטער בערל ראבינא-וויטש פון דערנעבענדיגען שטעטעל בליז-שין. בערל'ען איז דבורה געפעלען גע-ווארען; ער האט אנגעהויבען מיט איהר „געהן", דער „ראמאן" איז דערגאנגען דערצו, אז דאס מיידעל איז שוואנגער געווארען, איהר טאטע-מאמע האט גע-נומען פארשן א חתונה. בערל האט מסכים געווען אויף א חופה און 5 חדשים נאך דער חתונה איז ביים יונגען פאר-פאלק געבוירען געווארען א מיידעל. דער 20-יעהריגער טאטע, וואס איז די גאנצע צייט געזעסען אויפ'ן שוסטער-בענקעל אין דעם ווייב'ס שטעטעל ניעס-לאו, איז אין מיטען דער פרוי'ס קימ-פעט פלוצלינג אנטלאפען. די קימפעט-טארין האט זיך דערוויסט, אז איהר חלשים איז אוועק צו זיין מאמען אין דעם שכנות'דיגען שטעטעל בליזשין, האט נאך איהם געשיקט, אז ער זאל קומען, לאמיר געבען א נאמען דעם קינד. ער האט אבער דערפון נישט געוואלט הערען.

א פאר וואכען נאכ'ן קימפעט איז די יונגע מאמע אוועק, מיט'ן קינד אויף דער האנד, קיין בליזשין און דארט גע-טראפען זיצען ארבייטען אין דער שווי-גער'ס דירה איהר „ליבען מאן". זי האט געפאדערט, ער זאל געבען לכל הפחות אויף אויסהאלטען דאס קינד. ער האט זיך דערפון אפגעזאגט. דבורה האט „איהר בערלען" נישט געוואלט אבטרע-טען פון זיין הארץ וועט אבישעל ווינלעכט ווערען. זי איז, אלזא, געבליבען מיט'ן קינד, און דער שוויגער'ס וואוינונג. און א געוויסען מאמענט איז איהר אויסגע-קומען ארויסצוגעהן פון דער דירה און דארט איבערלאזען דאס קליינע קינד. צוריקקומענדיג האט זי שוין איהר קינד נישט געטראפען. די אלטע שוויגער האט בעטענה'ט, אז זי דארף נישט מען זאל זיך ווארפען מיט איהר אייניקעל; האט זי ניין קינדער צו געבען עסען, וועט זי האבען איך א צעהנטען, און דאס קינד האט זי דער שנור שוין נישט געוואלט צומאל וויזען. האט ווייבעל איז דאן געווארען פערוויילט פלנע דעם גורל פון קינד, און זי איז אוועק און איהר שטעטעל שטעלען זיך עפעס פערדינען.

בערל דאווידאוויטש האט בעשלאסען צו פאהרען קיין לאדז, זוכען גוטע אר-בייט און א שידוך מיט נדן.

אין לאדז האט ער זיך בעזעצט ביי זיין חתונה געהאטע שוועסטער, וועלכע וואוינט אויף מלינארסקא 9. זעענדיג שוין „בערוהיגט" מיט אלעם, האט בערל ארויסגערופען פון בליזשין זיין מוטער מיט'ן קינד. ווען עס איז נעקו-מען קיין לאדז די באבע מיט'ן אייניקעל איז דא בעשלאסען געווארען צו פער-מאכלעווען שטילערהייט דאס פוצעלע קינד, פדי דאס זאל נישט שטערען צום קומפטיגען שידוך. דאס קינד איז געלונ-גען אונטערצושווארצען דער קהלה, וועל-כע האט עס איבערגעגעבען אין רשות פון דער פאליציי.

נאך פסח האט די יונגע מוטער זיך דערמאנט אן איהר קינד און זי איז גע-לאפען עס זוכען. זי האט עס נישט גע-פונען נישט ביי דער שוויגער אין בלי-זשין, נישט ביים מאן אין לאדז. זי האט אנגעהויבען שרייען און וויינען. פלית מרירה האט זי זיך געווענדעט צו פא-ליציי. בערל האט ערקלערט דער פאלי-ציי, אז דאס קינד האט ער אוועקגעגע-בען דורך דער קהלה אין „זשלאבעק". די פרוי איז אוועק אין זשלאבעק און געבעטען מען זאל איהר אבגעבען „איהר בלוט". היות זי האט נישט קיין בעווייזען, אז זי האט דארט א קינד, וויל מען איהר עס נישט ארויסגעבען.

שטעהט זי איצט אויף דער גאס און וויינט אויף איהר אומגליק. אבער ווער וועט איהר העלפען?

רעדוצירטער ארבייטער צינדט אונטער א מיהל אלס נקמה.

(פ) עהערנעכטען 2 א זייגער ביינאכט זענען די ארבייטער, וואס זענען בעשעפ-טיגט אין דער מיהל פון עוואלד דרא-בעט אויף זאקאטנא 47, אז פון צווייטען שטאק זענען ארויס פלאמען. די ארבייטער וויסענדיג, אז אויפ'ן צווייטען שטאק איז קיינער נישטא, זענען שנעל ארויף. אויפ'ן וועג האבען זיי געזעהען ענטלויפען דעם ארבייטער וואלדעמאר זראשאק. די ארבייטער האבען זיך קודם כל געווארפען פערלעשען דאס פייער. אין פערלויף פון א קורצע צייט האבען זיי די פלאמען איינגעלאשען. נאכ'ן איינלעשען די שרפה האבען זיך די אר-בייטער דערמאהנט, אז זיי האבען געזע-העו ענטלויפען דעם ארבייטער זראשאק, וועלכער האט מיט א טאג פריהער גע-זאגט, אז ער וועט קומען ביינאכט און אונטערצינדען די מיהל. וועגען דעם האט מען מיטגעטיילט דעם אויספארשונגס-אמט, וועלכער האט זראשאק'ן ארעס-טירט. בעת'ן קרייז-פערהער האט זיך דער לעצטער מודה געווען, אז ער האט אונטערגעצינדען די מיהל, ווייל מ'האט איהם בעזוויטיגט פון דער ארבייט פאר שכירות. זראשאק איז שפעטער געקומען צו נאכט צו די ארבייטער און גע-פיהרט מיט זיי געשפרעכען. און קריטי-שען מאג האט ער מיטגענומען א פלאש בענזין און ביינאכט איז ער ארויף אויפ'ן צווייטען שטאק פון דער געביידע און געמאכט די אונטערצינדונג. זראשאק איז איינגעזעצט געווארען אין דער טורמע.

קאנצעסיעס ביי אלקאהאל-משקאות-סוחרים זאלען צוגענומען ווערען ערשט דעם 31. דעצעמבער 1927.

(ע) נעכטען איז צוריקגעקומען פון ווארשא א ספעציעלע דעלעגאציע פון דער ווין- און בראנפען-סעקציע ביים דעטאליסטען-פערבאנד, וועלכע האט אנ-טייל גענומען אין דער לאנדעס-קאנפע-רענץ אין ווארשא. די קאנפערענץ האט זיך פערנומען מיט דער פראגע פון אל-קאהאל-קאנצעסיעס און צוזאמענהאנג דערמיט, וואס ביי א גאנצע ריהע פער-זאנען ווערען צוגענומען די קאנצעסיעס.

ווי עס שטעלט זיך איצט ארויס, האט די רעגירונג בעדה די קאנצעסיעס ערשט ערשט צוגענומען די קאנצעסיעס דעם צוצונעמען דעם 31 דעצעמבער 1927.

אין דער קומענדיגער וואך פאהרט צום פינאנץ-מיניסטער טשעכאוויטש א ספעציעלע דעלעגאציע פון די, וואס די קאנצעסיעס זאלען ביי זיי צוגענומען ווע-רען.

דער טערמין פון פערשרייבען די קינדער אין די שולע.

(:) מיר מאכען אויפמערקזאם די עלטערן, וואס האבען קינדער און שול-עלטער, אז דער טערמין פון פערשריי-בען די קינדער אין חדרים און אין פרי-וואטע שולען ענדיגט זיך דעם 1. יוני. אויב די קינדער וועלען ביז דעמאלט נישט ווערען פערשריבען אין א אויבער-דערמאנטער שול-אינסטיטוציע פאלען זיי ארונטער דער שול-חיוב פון א מלוכה'שע פאושעלנע שולע און שפע-טער וועט שוין זיין זעהר שווער אי-בערצוגעהן אין א חדר אדער אין א פרי-וואטע פאלקס-שול.

היות, ווי דער 1. יוני פאלט אוים אין מאנטאג, האבען די עלטערן צייט צו פערשרייבען זייערע קינדער ביז פרייטאג דעם 29 מאי.

20-יעהריג מיידעל דערשיסט זיך אין דער עלטערנ'ס וואוינונג.

(§) אויף קלינקא 21 וואוינט זיין א לעבנערער צייט א געוויסער פלאנער מיט זיין 20-יעהריגע טאכטער אירמא. די פאמיליע פלאנער איז זיך טערנס פון א געוועלעבעל און זעלבען הויז. אירמא האט געארבייט אין פוהלען'ס פאבריק. נעכטען 2 א זייגער מיטאג האבען די עלטערן פלוצלינג דערהערט א שאס. ווען זיי זענען ארייננעלאפען אין צימער, וואו זייער טאכטער האט זיך געפונען, האבען זיי זי געטראפען ליגן אויפ'ן בעט אין א טייך בלוט. דער ארויסגערופענער ראקטאר האט פעסטגעשטעלט דעם טויט. די סבה פון זעלבסטמארד איז נישט בעקאנט.

שטרייק פון די מנקרים.

(ג) צוליב דעם, וואס מעהרערע קצבים האבען זיך אפגעזאגט נאכצוגע-בען די פארערונגען פון די מנקרים, האבען די לעצטע אנגעהויבען א שטרייק. די דאזיגע אקציע שטיצט אונטער דער לאדזער ראבינאט, וועלכער האט בע-שלאסען צו אסר'ן דאס כשר'ע פלייש פון די קצבים, וועלכע ווילען נישט נאכ-געבען די הוספה פאר די מנקרים.

נעכטען איז אין עטליכע מיילען פון אונזער שטאט אין די בתי-תפלה אוים-גערופען געווארען, אז דאס פלייש איז א טייל פון די יודישע יאטקעס איז טריפה. דער ראבינאט האט נישט אי-בער דעם קיין השגחה.

בעזונדערס שטארק האט זיך אויף דעם ראזוגען איסור אפגערופען די יו-דישע בעפעלקערונג פון ראדאגאשטש. כמעט אין אלע האדזינגע יאטקעס האט געפעלט א גאנצען טאג געפאטערוועט דאס פלייש און יודען האבען עס נישט געקויפט.

אפצאהל פון ראווער-בעזיצער.

(כ) דער מאגיסטראט הערמאהנט, אז בעזיצער פון ראווערען, וועלכע און ר. גל. מיזען ארויינטראגען אן אפצאהל פאר פאהרען אין דער שטאט.

פון דער יודישער קהלה.

מען דארף צאהלען!

(ג עטליכע דאזארעס האבען זיך גע-ווענדעט צו דער קהלה-פערוואלטונג וועגען איינקאסירען דעם מיליטערזען עטאט פאר 1925 און דעם עטאט פאר 1926, וואס בעטרעפט קרוב א מיליאן לאטים. אין צוזאמענהאנג דערמיט, וואס אין די חדשים יוני און יולי זענען צאהלבאר א ריהע וועקסלען, וואס זענען אויסגעשטעלט געווארען פריוואט דורך געצעהלטע פער-מעגליכע דאזארעס און אויך דורך אוזעל-כע זשירירט געווארען מיט'ן צוועק צו קאנען ארורכפיהרען די פסח-הילפס-אקציע.

וועגען דעם ענין ווערט אבגעהאלטען א ספעציעלע בעראטונג פון קהלה-פרע-זידיום. וועגען זעלבען ענין זאל מארגען דאנערשטאג, ארויספאהרען קיין ווארשא דער פערטרעטער פון פרעזעס ד"ר ראז-ענבלאט, פרנס גרשון גיימאן, וועלכער וועט אינטערווענירען ביים מיניסטעריום פאר רעליגיעזע ענינים וועגען בעשטע-טיגען וואס גיכער דעם בודזשעט פאר 1926. ערשט דאן וועט מעגליך זיין איינ-צוקאסירען דעם קהלה-עטאט.

קומענדיגען זונטאג — זיצונגען פון קהלה-ראט.

(ג) אויף א ספעציעלער בעראטונג פון דער בונדישער פראקציע ביי דער קהלה, איז בעשלאסען געווארען זיך צו ווענדען צום פרעזעס ש. בודזינער וועגען צו-נויפרופען אין דער נאהנסטער צייט א זיצונג פון קהלה-ראט, כדי צו בעטראכ-טען א ריהע וויכטיגע אנגעלעגענהייטען.

ס'איז בעשלאסען געווארען אויפ'ן קו-מענדיגען זונטאג צונויפרופען א זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג.

ווער דארף זיך היינט שטעלען אויף די פאבאר-קאמיסיעס?

(ב) היינט דארפען זיך אויף דער ערשטער פאבאר-קאמיסיע אויף טרעגו-טא 10 שטעלען די פאבאר-אנגעהערי-גע פון יאהרגאנג 1905, וואס האבען בעקומען אדראטשעניעס לויט'ן ארטי-קעל 53 (איינציגע שפייזער) און לויט'ן ארטיקעל 57 (שילער און סטודענטען).

מארגען דארפען זיך שטעלען די פא-באר-אנגעהעריגע פון יאהרגאנג 1906, וואס וואוינען אין שטח פון I. פאליצי-קאמיסאריאט, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די בוכשטאבען D, C. B. A. F. E,

אויף דער צווייטער קאמיסיע אויף זאקאנטנא 82 דארפען זיך היינט שטע-לען די פאבאר-אנגעהעריגע פון יאהר-גאנג 1906, וואס וואוינען אין שטח פון 5-טען קאמיסאריאט און וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן פון די ליטערעס: Ż. Z. W. U. T.

מארגען דארפען זיך אויף דער צווייטער קאמיסיע שטעלען די פאבאר-אנ-געהעריגע פון יאהרגאנג 1906, וואס וואוינען אין שטח פון 8. קאמיסאריאט, וואס זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט די בוכשטאבען F. E. D. C. B. A.

אינטערווענץ וועגען דעם, אז די וואהלען צו דער קראנקען-קאסע זאלען אפגעלעגט ווערען.

(ע) מיט צוויי וואכען צוריק האט דער הויפט-פערזיכערונגס-אמט אין ווארשא געשיקט דער פערוואלטונג פון דער לאד-זער קראנקען-קאסע א צירקולאר וועגען צואיילען דעם טערמין פון צושטעלען דעם בילאנס.

דער טערמין איז בעשטימט געווארען אויפ'ן 15. מאי. מצד דער פערוואלטונג פון דער לאדזער קראנקען-קאסע פאהרט די טעג ארויס א דעלעגאציע קיין ווארשא פועל'ן, אז דער טערמין פון צושטעלען דעם בילאנס זאל פערלענגערט ווערען ביז יולי און די וואהלען צו דער קאסע זאלען אבגעלעגט ווערען.

צוויי מענשען אונטער די רעדער פון אויטאמאבילען.

נעכטען איז אויף קאנסטאנטינער 7 איבערגעפאהרען געווארען דורך אנ'אוי-טא דער 7-יעהריגער פאוועל הארמאן, פעטריקאווער 15. אויף רוג סקלאדאווא און סקווערטאווא איז איבערגעפאהרען געווארען דורך אנ'אויטא די 19-יעהריגע וולאדיסלאווא קרוליקאווסקא. וועגען ביידע שאפערים איז צונויפגעשטעלט גע-ווארען א פראטאקאל.

פילהארמאניע

גאסטשפילן פון ערשטען יודישען ווארשעווער מיניאטור-טעאטער

אזאזעל

לעצטער בילליגער טאג!

היינט מיטוואך, ד. 18. מאי 9 אווענד

פון 80 גר. ביז 4 זל.

4 דאס גרויסע פראגראם 4

קאנפעראנסיע: וו. גאדיק

געמען אנטייל: אלא לילית, לוריע שפינעל, ר. וועלנער, ש. לאנדוי, י. סטרו-מש, י. מאנסדא, ה. נ. מעלניק, מ. מאמאשינסקי, ת. פאזנאנסקי א. אנד.

קינסטלערישע ליישונג: משה ברצישעווסקא / ראפי-ליישונג: משה בראדערזאן, / מוזיקאלישע ליישונג: העניך קאן. / דעקאראציע-ליישונג: פרץ קליינמאן, / כאראעגראפיע: אלא לילית, / דירעקציע: י. דאנציגער.

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

צום מארגענדיגען אבצייכען-טאג פון קרן-קימת.

צווישען די אבצייכען-טעג, וואס ווע-רען לעצטענס אפט איינגעארדענט, ציהט אויף זיך א בעזונדערע אויפמערק-זאמקייט די גרויסע זאמלונג, וואס קומט פאר מארגען, דאנערשטאג, אונטער די נאמען פון דער שטאט למוכת דעם „קרן הקימת לישראל". הערצל איז נלחם דעלעבסטפערשטענדליך דער אלגעמיין-נא-ציאנאל יודישער כאראקטער פון קרן-קימת און זיין גרויסע פאפולאריטעט צווישען אלע יודישע קרייזען. א בעווייז איז די אפפערוויליגקייט און פערשטענ-דניש פאר דער זאך, וואס האט ארויסגע-וויזען די גרויסע צאהל זאמלערינס און זאמלער פון די פערשידענסטע קרייזען, וואס האבען זיך געשטעלט צו דער די-ספאזיציע פון קק"ל-קאמיטעט לאוט דעם אבצייכען-טאג. מען קאן דעריבער ערווארטען, אזוי די יודישע בעפעל-קערונג וועט זיך ווארעם אפרופען און וועט געבען א בעווייז פון זיין פאזיטיווע בעציהונג צום געדאנק פון אויסלייזען דעם באדען אין ארץ ישראל דורך דעם יודישען נאציאנאל-פאנד.

אומזאץ-שטייער וועט פערקלענערט ווערען

ערקלערט דער וויצע-פינאנץ-מיניסטער א דעלעגאציע פון לאדזער אינדוסטריעלער.

(ע) די פראגע וועגען רעארגאניזירען דאס שטייער-סיסטעם, האט ארויסגערו-פען א גרויסע פערראינטערעסירונג צווי-שען דעם לאדזער סוחר'טום. די טעג איז קיין ווארשא געפאהרען א דעלעגאציע פון טעקסטיל-אינדוסטריעלער-פערבאנד אין די פערזאנען פון ה"ה באסיאצקי און פאולאווסקי, כדי צו בעקענען זיך מיט די פראיעקטען פון דער רעגירונג און שייכות מיט דער שטייער-רעארגאניזא-ציע. די דעלעגאציע איז אויפגענומען גע-ווארען דורכ'ן וויצע פינאנץ-מיניסטער זארי, וועלכער איז נאכ'ן בעזוך פון פרא-פעסאר קעמערער אין פוילען, בעשטימט געווארען אלס פארזיצענדער פון א ספע-ציעלער קאמיסיע, וואס בעשעפטיגט זיך מיט אויסארבייטען די פלענער פון רעארגאניזאציע פון שטייער-סיסטעם.

די פארשטעהער פון לאדזער אינדוס-טריעלער האבען פארגעשטעלט דעם וויצע מיניסטער א ריהע פארשלאגען, וועלכע דארפען גענומען ווערען צו קענטניש דורך דער קאמיסיע. די פארשטעהער פון די אינדוסטריעלער פאדערן אז דער אומ-זאץ-שטייער דארף פערקלענערט ווע-רען און זיין פאר אלעמען גלייך. מען דארף איינפיהרען א צוזאמען פון האנ-דעלס-ביכער.

דער וויצע-מיניסטער האט דערויף גע-ענטפערט, אז דאס פינאנץ-מיניסטע-ריום גיט זיך אב א רעכנונג, אז דער אומזאץ-שטייער איז אין דער איצטיגער פארם נישט קיין געהעריגער. ער דארף זיין איינהייטליך. די פארשלאגען פון די לאדזער דעלעגאטען וועלען גענומען ווע-רען אין אכט דורך דער קאמיסיע. די גרונד-טענדענץ פון הכנסה-שטייער דארף פערקלענערט ווערען דורך פערברייטערען דעם שטייער אויף אלע פערזא-נען, וואס צאהלען ביז איצט נישט דעם דאזיגען שטייער.

Dr. JÓZEF LIEBESKIND
MARJENBAD,
Dom Hungaria.

וועטער-בעריכט

פון פ. פאסטלעב.

נעכטען 8 פריה האט דער באראמע-טער געוויזען — 14°,
12 מיטאג — 19°.
6 פארנאכט — געפאלען 15°.
היינט פארגעזעהען — א טריב וועטער.

30 וואגאנעס אייער פון לאדז קיין אויסלאנד יעדע וואך.

(ע) פון לאדז ווערט ארויסגעפיהרט 30 וואגאנעס אייער קיין אויסלאנד.

א לאדזער געשלאגען דעם רעקארד פון לופט-פליהעריי.

(§) דעם 21 אפריל איז אנ'עראפלאן פון דער פוילישער לופט-פליה-ליניע גע-פלויגען אין פערלויף פון 28 מינוט פון ווארשא קיין לאדז. דער לופט-פליהער איז פון לאדז און הייסט מארטאוויטש דמא-שינסקי. דער לופט-פליהער האט מיט דער דאזיגער געשלאגען דעם רעקארד פון פליהען. ער האט בעקומען א פריז.

טעאטער און מוזיק.

מארגען טרעט אויף די אפערע פון פאמערז אין „סקאלא".

מארגען, דאנערשטאג, הויבען זיך אן די פארשטעלונגען פון דער אפערע פון פאמארזשע אונטער דער דירעקציע פון י. פאיגנאווסקי. צו דער אפערע געהע-רען בערימטע ארטיסטישע קרעפטען און די גאסטראלען מיט עטליכע חדשים צוריק זענען אין לאדז אדורך מיט גרויס ערפאלג.

צו דער ערשטער פארשטעלונג ווערט מארגען געגעבען די „יודין" פון חלוי. מיט'ן ארקעסטער דיריגירט דער קאפעלמייסטער לשוויצקי.

לעצטע בילינע פארשטעלונג אין „אזאזעל".

די לעצטע צוויי בילינע פארשטעלונ-גען פון „אזאזעל" האבען געהאט א גרויסען ערפאלג. היינט קומט פאר די לעצ-טע פון די דאזיגע בילינע פארשטעלונ-גען און יעדער, וואס האט נאך נישט גע-זעהן דעם אויסגעצייכענטען 4. פרא-גראם וועט זיכער נישט ארויסלאזען די געלעגענהייט דאס היינט צו טון.

קופאן № 88
אויף אומזיסטע יורידישע עצות.
דער פארווייזער פונ'ם דאזיגען קופאן קען בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי-קאנסול פון אונזער רעדאקציע.
גילטיג היינט מיטוואך, ד. 18. מאי פון 8—9 אוו.

נייער פאהר-פלאן

פון 15 מאי 1927 ביז'ן 1 סעפטעמבער.

לאדז—פאבריקס-וואקזאל.

געהען אב קיין:		קומען אן פון:	
ווארשא (בעגנאכט)	1.40	קאלושקי (ביינאכט)	1.55
ווארשא (שנעל-צוג)	7,50	ווארשא	4.40
קאלושקי (זונטאג און חגא-טעג)	9.05	קאלושקי	7.21
טארנאפאזשעג (דורך גאלקובעק—סלאפאיגי)	9.30	קאלושקי	8.15
קאלושקי (פון 1 יוני—1 סעפט.)	10.85	טשענסטאכאו	9.85
קאלושקי	11.50	ווארשא	10.40
ווארשא	14.25	קאלושקי (פון 1 יוני—15 סעפט.)	12.35
ווארשא	15.20	סקארזשיסקא	13.25
טשענסטאכאו	16.25	ווארשא	14.40
קאלושקי	18.05	ווארשא	16.88
ווארשא (שנעל-צוג)	18.55	טארנאבזשעג	19.55
סקארזשיסקא	19.10	קאלושקי	20.25
ווארשא	20.10	קאלושקי	22.15
קאלושקי	23.45	ווארשא (שנעל-צוג)	22.45
		קאלושקי (זונטאג און חגא-טעג)	23.20

לאדז—קאלישער וואקזאל.

געהען אב קיין:		קומען אן פון:	
אסטראוו (ביינאכט)	2.01	ווארשא (ביינאכט)	1.46
ווארשא	3.14	אסטראוו "	2.59
ווארשא (שנעל-צוג)	6.41	פאריז—בערלין (שנעל-צוג)	6,88
ווארשא	7.14	קראקא	6,88
פויזען	8.00	פויזען	6.59
קאלושקי	8.10	לאוויטש	7.48
קוטנא	9.08	קוטנא	8.48
פויזען	12.57	אסטראוו	8.58
בערלין—פאריז (לוקסוס)	13.04	ווארשא	10.89
ווארשא	18.15	לעמבערג	10.40
ווארשא	13,47	ווארשא (לוקסוס, מאנטאג, מיטוואך, פרייטאג)	11.58
קוטנא	14,10	ווארשא	12.44
לעמבערג (דורך סקארזשיסקא)	15.25	פויזען	13.82
שעראדז (שבת, זונטאג, חגא-טעג)	16.40	קוטנא	13,45
אסטראוו	18.35	קאלושקי	18.05
ווארשא (לוקסוס, מאנטאג, מיטוואך, פרייטאג)	19.18	פויזען	18.40
לאוויטש	19.88	פאריז—בערלין (לוקסוס)	19.05
קוטנא—דאנציג	20.15	קוטנא	20.13
קראקא (דורך ראקיטשין)	20.85	ווארשא	21.43
פויזען	21,58	קוטנא	22.05
בערלין—פאריז (שנעל-צוג)	22.14	שעראדז (שבת, זונטאג, חגא-טעג)	22.10
קוטנא	23.58	ווארשא (שנעל-צוג)	23,06

א גרעסערע טוך-פאבריק אין ריגא (לעטלאנד) זוכט א ערפאהרענעם, ענערגישען

פארבער-מייסטער

אין בעטראכט קומט נאר א ערשטקלאסיגע קראפט מיט א בעזונדער רייכער ערפאהרונג אין דער שטיקפארבערײ (קאמגארן, שטרייכגארן און האלב-וואלענע סחורות) ווי אויך סטראנג, נישט געצווירענטע וואל און בוימוואל-פארבערײ. רעפלעקטאנטען, וואס קענען זיך ארויסווייזען מיט ערפאלגרייכער פראקטיק און גרעסערע אונטערנעהמונגען קענען אפגעבען אפערטען אונטער „F. 3665" אין דער אנאנסען-ביורא

Ed. PETZHOLZ, Riga, (Letland) Scheunenstr. 16.

Czerwoność nosa

Czerwoność twarzy i policzków usuniecie przez stosowanie Sanguirolu. Zalecony przez lekarzy. Cena dozy zł. 6.50. Dr. Caspary & Co., Gdańsk.

וויכטיג פאר דאמען- און הערען-שניידער!

אין דער בעקאנטער לאנג-יעהריגער פירמע

מ. ראזענבערג

פיעטריקאווער 14,

ווערט אנגענומען צום פליסירען און דעקאטירען ווי אויך מערישקעס צו קאנקורענץ-פרייזען. גאראנטירט פאר רעעלע ארבייט.

פאר מאנדייטערס — ראבאט.

א טיכטיגע

פערקויפעריך

פון דער שיך-בראנזשע ווערט פון זאפארט געזוכט. צו ערפאהרען ביי אדערבערג, פיעטריקאווער 17, אדער פאמארסקא 3. 2039.

אלע קאסמעטישע מיטלען אין א לעפעל פראשעק.

פון לאנג האט מען שוין געשטרעבט צו שאפען א קווינטעסענץ פון אלע קאסמעטישע מיטלען, דורכ'ן ארויסבעקומען פון זיי זייערע ספעציפישע אייגענשאפטען. דער גינסטיגער רעזולטאט פון די אלע בעמיהונגען איז

COSMOPOLIS

א זיכער מיטעל, וועלכער קאנסערווירט פראכטפול דאס פרישקייט פון פנים, האנד און קערפער.

קאסמאפאליס דאס איז נישט קיין זייף. קאסמאפאליס דאס איז נישט קיין פערפום. קאסמאפאליס דאס איז נישט קיין קרעם. קאסמאפאליס דאס איז די קווינטעסענץ פון זייף, פערפום און קרעם גלייכצייטיג.

פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט אויף אייגענער רעכנונג ווערט געוואונשען.

הויפט-סקלאד אויף פוילען: Roman Włodarski, Warszawa, Lubeckiego 5

צו בעקומען אין די אפטייקען, אפטייק-סקלאדען און פערפומעריעס. פרייז זל. 2.50 פאר א שטיק. אין פאל ווען מען בעקומט נישט דארף מען זיך ווענדען צום הויפט-סקלאד פאר פוילען. אויסווערטיגע ווערט צוגעשיקט נאכ'ן בעקומען פאראויס זל. 2.75 אדער 3.25 פאר נאכנאמע. היט זיך פאר פעלשונגען!

פאר א וועש-נייהעריך

האב איך אנ'ארט ווי אויך א ניי-מאשין צו ארבייטען. שיענקיעוויטשא 59 № וו. 13 מאנדעלמאן. 2050

השבת אבדה.

געהענדיג פון זאוואדזקא ביז פאלודניאווא האב איך פערלוירען א ביישעל מיט שווער אויסגעארבייט געלד. איך בין אנ'ארימער טרעגער, דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען רחמנות צו האבען און אפצוגעבען צו ג. טעפער, צמענטארנא 20. 2051

יעדער איינציגער האט זיך איבערצייגט, אז פאר

מעבעל

דיוואנעס, פעלצען, ניי-מאשינען, גארדעראבען א.ז.וו. צאהלט די העכסטע פרייזען

א. וויצמאן נארוטאוויטש 19 (דזיעלנא)

אין מעבעל-געשעפט (פריוו.-וואוינ.) שענקעוויטש 29 ביי מיר איז שטענדיג פערש. גענוצטע מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

בילליג און גוט!

ספארט-וואגען	58.— זל.
קינדער-בעט מיט ניקל און שטאך, מאטראץ	65.— "
אטאמאנק. בעצלעך מיט א שטאק	30.— "

פארערט איבעראל!

די גאראנטירטע פעלד-בעטען מיט דער פירמע

„PALMA-PATENT"

לאדז, פולנאצנא 24, טעל. 31-85

הורט. פאר רעיעקאנש גאראנטירט. דעטייל.

פאר 12 זל.

לערנט איד אויס

טאנצען

פאר אנפענגער הייבט זיך אן דער קורס דעם 3-טען פון יעדען חודש. איינשרייבונגען אין דער טאנץ-שולע פאלודניאווא 10.

מיט אכטונג ד. פרידוואלד.

Dr Feliks Bornstein

Cegielniana 4

טעלעפאן 34-90.

ספעציאליטעט: אקושער און פרויען-קראנק

נעמט אן פון 3—6 נאכמיטאג.

Dr H. Spira-Bornsteinowa

Cegielniana 4

טעלעפאן 34-90.

ספעציאליטעט: אקושער און פרויען-קראנק

נעמט אן פון 3—6 נאכמיטאג.

פאר 3 זל, עלעקטריש-ליכט אין שטוב

קען יעדער בעקומען אויסצוצאהלען וועכענטליך פער יעדען פ.

פ. לעווין, קאנסטאנטינער 58,

פראנט-געוועלב.

בעמ. עלעקטרישע לאמפען און גאז-שאפקעס מיט 25% ביליגער פון צענגיק.

קאנצעסירט דורך דער לאדזשער עלעקטראווניע.

Gimnazjum Żeńskie Józefa ABA

w Łodzi, Zielona 8, tel. 22-12.

ביטעס אין די קלאסען פון A ביז און די VI איינשליסליך נעמט אן די קאנצעלאריע פון גימנאזיום פון 10 א זייגער פריה ביז 1 מיטאג. די עקזאמענס, לויט לעקציע-סיסטעם, הויבען זיך אן ד. 23. מאי ד. י.

בעמערקונג: פאר פיהיגע פון אונבעמיטעלטע אביטוריענטקעס פון די פאלקס-שולען — הנחות פון אפצאהלען איינשרייב-געלד.

Dyrektor J. AB.

רעליגיעזע 8-קל. גימנאזיום

„בית אלפנא"

60 צעגיעלניאנא 60

(מיט רעכט פון רעגירונגס-גימנאזיעם).

די עקזאמענס פאר נייע שילער הויבען זיך אן דעם 22-טען מאי.

איינשרייבען טעגליך פון 9 ביז 1 אין קאנצעלאריע פון גימנאזיום.

נעשמאקפאלע

דרוק-זאכען

אין עלעגאנטער און איינפאכער אויספיהרונג

קאטאלאגען, רעכנונגען, בריפבויגען,

חתונה-קארטען,

קאנווערטען, פאקטורען א. ז. וו.

ליפערט פרייזווערט און שנעל

די בוכדרוקעריי פון

ע. מ. האמבורסקי

פיעטריקאווער 16, טעלעפאן 47.

מארעס-אנצייגען (סלעפסידרעס)

ווערען אין פערלויף פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און אויסגעקלעבט אין דער שטאט.

והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת?

פארוואס לויפט יעדער אין ביורא פיעטריקאווער 17? ואמרת אליו, וואלסט דו איהם זאגען, אז אין דעם ביורא פיעטריקאווער 17, דורכגאנג (זאכאדניא 52) ווערט לויט'ן אוסטאח געהיסענהאפט ערלעדיגט אלערליי ביטעס, קלאוזולעס זאבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילען, אפעלאציעס, אפאזיציעס, אדוואלאניעס, רעהורסען — חענעזיסאנצעסיעס, פעסער אין קאמיסאר.-וזשאנדו, ביטעס אין אלע פאליציי-בעצירקען, שותפות-אקטען, סטאטוטען, אקטען אינמערציזיעס, אקטען דאראוויזנעס, קארנע ספראווען. חי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.

שנעל, רעעל און ביליג!

מיט אכטונג י. מאנעלא רעכטסקאנסולענט

פיעטריקאווער 17, זאכאדניא 52.

מעדכען-גימנאזיום

מיט פולע רעכט פון רעגירונגס-שולען (קאטעגאריע A)

פון מאריע האכשטיין

וואולטשאנסקא 23, טעל. 7-14.

דאס איינשרייבען פון נייע שילערינס קומט פאר טעגליך. שולגעלד A 75 זל. קווארטאלנע. ביים גימנאזיום א „קינדער-היים" פיפטע מאנטעססארי.

סענסאציע! סענסאציע

בעריהמטער פאטאגראף-קינסטלער, פיהרט אויס פאטאגראפיעס אהן קאנקורענץ!

יעדע פאטאגראפיע איז א קונסט-בילד!

ספעציאליסט פון קינדער-אויפנאהמען נעמט אן אלערליי בעשטעלונגען און קומט צו די קליענטען א היים. די אויפנאהמען ווערען אויסגעפיהרט דורך א אפאראט פון דער נייעסטער טעכניק ביי דער מיטהילף פון קינסטליכען ליכט. א חוץ דעם ווערען אויסגעפיהרט אלערליי אויפנאהמען ווי: פארטרעטען, חתונות, ספארטס, טעאטער און מצבות-אויפנאהמען אויך בעשטעלונגען אויף ארויסצופאהרען. דאס וועטער און די צייט פון טאג שטערט נישט צו די אויפנאהמען. נישט קוקנדיג אויף דער גרויסער בעקוועמליכקייט זענען די פרייזען זעהר צוגענגליך. בעשטעלונגען ווערען אנגענומען פון א זייגער 10 פריה ביז 3 נאכט.

זאוואדזקא 39, 3-טער שטאק, אפיצינע ביי הערשאפט סאאור.

גוט און ביליג! גוט און ביליג!

לעזט

ניט מער ווי

„7 טעג"

איין אינטערעסאנטער אילוסטרירטער וואכענבלאט. צו בעקומען אין אלע קיאסקען, שפיגלען — א זייט א.

(The body of the word "7 טעג" ad is set vertically; partly legible.)

8-טונג!

דאס

לאדזער טאגעבלאט

בעקומט מען טעגליך 6 א זייגער פריה

איז אלע באהן-קיאסקען פון

„רוך"

(„Ruch")

וויכטיג פאר דאמען!!!

מאכט איך די עלעגאנטסטע דאמען-היטע נאך דער לעצטער פאריזער מאדע און די עלטעסטע היטע איבערארבייטע איך אויף נעגעליך ניי. געדענקט די אדרעס: 23 זאוואדזקא 23

נאר פאר 2.50 זל.

אין הויף, 2-טען אריינגאנג, לינקס פארטער.

ווערען געפארבט זיידענע, שטרוי מיט זיידע אויך פילץ-היטע אין אלע פארבען אין פיינסטער „TOLA" אויספיהרונג

גאר פאר 7 זל. בעם.

רויטלינגער מאשין-פאבריק

H. Stoll & Co., Reutlingen

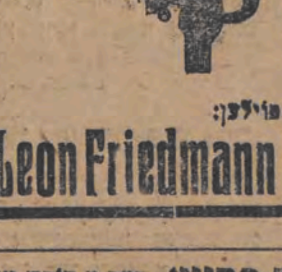

אריגינאל לינקס - לינקס - מאשינען, אכטשלאס, זשאקארד פאטערן, מאשינען וועלכע זענען געמאלדען צום פאטענט, זשאקארד - בונד - מוסטער - מאשינען, נעזועגל. פלאך-שטריקמאשינען. ערשטקלאס. פאבריקאט.—אונבעגרעניצטע פערהענדלונגספויער.—בעסטע בעדינגונגען

פערטרעטער אויף פוילען:

Leon Friedmann i S-ka, Łodz, 6-go Sierpnia 3

Tel. 6-09.

אבאנעמענט-פרייז: פאר א חודש אין פוילען 5 זל., אין פראנקרייך און בעלגיען—20 פראנק, אין אנדערע לענדער—1,25 דאלאר.

אנאנסען-פרייז: פאר א מילימעטער-שורה פאר'ן טעקסט 16 גראשען, פרעטאג 24 גר., אין טעקסט 49 גר.א.ז.וו. פאר אויסלענדישע אנאנסען 100% טייערער. צווישען דער שטאט—מיט 50% טייערער.

Redaktor-wydawca: E. Hamburski

Tłocznia E. i M. Hamburskich w Łodzi, Piotrkowska 16.